

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 15T/41/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2117010933
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dušan Szabó
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2019:2117010933.12

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava senátom v zložení JUDr. Dušan Szabó, predseda senátu a JUDr. Silvia Lipovská a Mária Kramárová, príseďiaci, v trestnej veci proti obž. Hane Slovákovej, nar. 03.05.1986, pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona k § 208 ods. 1 písm. a), písm. b), ods. 3 písm. d) Trestného zákona, na hlavnom pojednávaní konanom na Okresnom súde Trnava dňa 13. septembra 2019, takto

r o z h o d o l :

Obžalovaná O. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C., prechodne bez prihlásenia: 9. mája XX, K.

je vinná, že

od presne nezisteného obdobia, minimálne však počas jedného roka až do 15.03.2016 v rodinnom dome v obci C. na ul. V. č. XXX/XX sa ako matka maloletých detí L.D., nar. XX.XX.XXXX, S.D., nar. XX.XX.XXXX, V.S., nar. XX.XX.XXXX, R.S., nar. XX.XX.XXXX, M.S., nar. XX.XX.XXXX a L.S., nar. XX.XX.XXXX, podieľala na protiprávnom konaní X. A., nar. XX.XX.XXXX, odsúdeného v samostatnom konaní vedenom pred Okresným súdom Trnava pod sp.zn. 5Tk/1/2016, ktorý sa dopúšťal fyzického násillia na týchto maloletých deťoch spočívajúceho najmä v tom, že

- ich bezdôvodne, opakovane takmer každý víkend, hlavne pod vplyvom alkoholu bil a kopal, čím im takto spôsobil doposiaľ neustálené zranenia a v doposiaľ neustálenom rozsahu,
- pod rôznymi zámienkami im najmenej dvakrát do týždňa dával neprimerané fyzické tresty, spočívajúce v celonočnom kľáčaní na zemi s rukami vystretými pred sebou, pričom maloletí mali na nich položené varechy a keď od únavy spustili ruky k zemi a varechy im padli na zem, tak ich s nimi bil po chrbtoch rúk, čím im takto spôsobil rôzne zranenia ako napr. modriny a hrče po tvári, krvácajúce zranenia hlavy a nosa a takto im bezdôvodne odopieral spánok,
- z dôvodu údajného zabránenia krádežiam v dome ich po každodennom príchode zo školy, resp. predškolského zariadenia a niekedy aj cez víkendy zamykal v izbách, ktoré mohli opustiť len v prípade osobnej hygieny, aj to len za predpokladu, že im matka na zaklopanie dvere odomkla, pričom v izbe nebola toaleta, ale kýbel, do ktorého mali vykonávať potrebu,
- keď obžalovaná bola v práci alebo spala po nočnej zmene, napriek tomu, že v domácnosti potraviny boli, bezdôvodne im neposkytol za celý deň žiadnu stravu a deti sa samé najesť nemohli, lebo mali prístup do kuchyne zakázaný,
- v noci z 5. na 6.2.2016 kedy bez akejkoľvek príčiny napadol mal. S.D., nar. XX.XX.XXXX, bil ho, hodil ho o zariadenia izby a následne ho prehodil do kuchyne, čím mu spôsobil komplikovanú zlomeninu ľavého predkolenia, ktorá musela byť riešená operačným zákrokom s dobou liečenia 10 týždňov, pri obmedzení v obvyklom spôsobe života od 6.2.2016 do 8.7.2016 - zranenie ťažké, a tiež maloletým deťom spôsobil psychické utrpenie, vyvolávaním neustáleho strachu a stresu,

a to tým, že maloletých S.D., nar. XX.XX.XXXX, V.S., nar. XX.XX.XXXX, R.S., nar. XX.XX.XXXX, M.S., nar. XX.XX.XXXX a L.S., nar. XX.XX.XXXX aj ona po ich každodennom príchode zo školy resp. predškolského zariadenia a niekedy aj cez víkendy zamykala v izbách, ktoré mohli opustiť cez deň len na klopanie a len v prípade osobnej hygieny, pričom maloleté deti v noci izbu opustiť nemohli a potrebu museli vykonávať do vedra v izbe a tiež tým, že maloletým L.D., nar. XX.XX.XXXX, S.D., nar. XX.XX.XXXX, V.S., nar. XX.XX.XXXX, R.S., nar. XX.XX.XXXX, M.S., nar. XX.XX.XXXX a L.S., nar. XX.XX.XXXX bezdôvodne neposkytovala dostatok stravy.

teda

spoločným konaním s už skôr odsúdeným X. A., nar. XX.XX.XXXX blízkym osobám, ktoré boli v jej starostlivosti a výchove iným správaním, ktoré ohrozovalo ich fyzické a psychické zdravie a bezdôvodným odopieraním stravy, nevyhnutnej osobnej starostlivosti, hygieny a výchovy spôsobila fyzické utrpenie a psychické utrpenie a čin spáchala závažnejším spôsobom konania - po dlhší čas a na viacerých osobách,

čím spáchala

zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona k § 208 ods. 1 písm. a), písm. b), ods. 3 písm. d) Trestného zákona účinného od 01.01.2016 s poukazom na § 138 písm. b), písm. j) Trestného zákona.

Za to sa odsudzuje:

Podľa § 208 ods. 3 Trestného zákona a 38 ods. 2 Trestného zákona súd obžalovanej ukladá trest odňatia slobody v trvaní 7 (sedem) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona súd obžalovanú na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

o d ô v o d n e n i e :

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Trnava podala dňa 17.05.2017 na Okresný súd Trnava na obžalovanú obžalobu sp.zn. 1 Pv 748/16/2207-17 zo dňa 12.05.2017 na skutkovom a právnom základe uvedenom v predmetnej obžalobe.

Súd vykonal dokazovanie prečítaním zápisnice o výsluchu obžalovanej z prípravného konania na čl. 180-186 (obžalovaná na hlavnom pojednávaní využila svoje právo a odoprela vypovedať), čítaním záverov Znaleckého posudku č. 10/2016 zo dňa 01.11.2016 vypracovaného PhDr. Zitou Michlerovou (čl. 323-328), výsluchom znalkyne PhDr. Zity Michlerovej (čl. 546-547), výsluchom svedka X. A. (čl. 547-549), výsluchom zamestnankyne ÚPSVaR Trnava p. Mgr. F. V. (čl. 550-558), oboznámením správy Detského domova v Holíči zo dňa 23.04.2018 (čl. 558), prečítaním záverov znaleckého posudku PhDr. Zuzany Bielikovej č. 26/2016 zo dňa 05.05.2016 (čl. 392-402), výsluchom znalkyne PhDr. Zuzany Bielikovej (čl. 590-593), prehratím zvukovo-obrazových záznamov o výsluchoch maloletých detí, a to ml. E. L. (čl. 210-211), mal. Q. L. (čl. 212-213), nal. V. Q. (čl. 214-215), mal. J. Q. (čl. 216-218), mal. E. Q. (čl. 219-220, čl. 611), výsluchom svedkov a čítaním zápisníc o ich výsluchoch A. B. (čl. 615-616), T.

L. (čl. 616-618, čl. 239), X. A. (čl. 618), X. U. (čl. 619, čl. 225-226), oboznámením správy o psychickom, fyzickom a sociálnom vývine maloletých E., Q., F., V., E. a J. zo dňa 05.03.2019 (čl. 621-622), výsluchom svedkov a čítaním zápisníc o ich výsluchoch z prípravného konania Z. B. (čl. 627-630, čl. 235-237), H. L. (čl. 630-631, čl. 265-267), J. L. (čl. 631-632), výsluchom svedkyne F. X. a čítaním zápisnice o jej výsluchu (čl. 675-677, čl. 244-250), čítaním zápisníc o výsluchoch svedkov z prípravného konania - P. U. (čl. 253-255), Mgr. D. W. (čl. 256-257), P. T. (čl. 258-259), L. Q. (čl. 260-261), F. Q. (čl. 262-264), F. F. (čl. 271-273), M. A. (čl. 274-276), T. U. (čl. 277-278), D. H. (čl. 279-280), D.a A. (čl. 281-283), MUDr. F. X. (čl. 222-223), predložením fotografií predložených obžalovanou (čl. 685), prečítaním záverov znaleckého posudku č. 42/2016 (čl. 356-359), oboznámením pripojeného spisu Okresného súdu Trnava sp.zn. 5Tk/1/2016, oboznámením uznesenia Krajského súdu v Trnave sp.zn. 26CoP/24/2016 zo dňa 27.07.2016 (čl. 302-305), predložením fotografií stranám (čl. 555-557), oboznámením odpisu registra trestov obžalovanej (čl. 670), výpisu z CESDaP (čl. 671) a odpovede na lustráciu v SP (čl. 672-674), úradného záznamu zo dňa 15.03.2016 (čl. 646-647), zápisnice zo dňa 06.04.2016 (čl. 656-657), e-mailovej správy sociálnej pracovníčky Centra pre deti a rodiny Holíč zo dňa 09.09.2019 (čl. 681-682), zápisnice vo veci mal. T. S. zo dňa 23.08.2019 (čl. 683) a písomného záznamu zo dňa 23.08.2019 (čl. 684).

Vykonané dokazovanie

Obžalovaná na hlavnom pojednávaní po prednesení obžaloby a poučení podľa § 257 Trestného poriadku urobila vyhlásenie, že zo spáchania skutku, ktorý sa jej kladie za vinu, sa cíti byť nevinná. Obžalovaná v prípravnom konaní poprela spáchanie trestného činu, ktorý sa jej kladie za vinu. Uvádzala, že sa o deti starala, robila im raňajky, desiate do školy, deti prichystala do škôlky a školy, pričom deti navštevujúce škôlku aj odprevádzala. Uvádzala tiež, že deti mali vždy dostatok stravy a mohli sa hrať či už doma alebo na dvore. Obžalovaná priznala zamykanie detí, avšak toto odôvodňovala tým, že ona chodila na nočné a jej druh Patrik Kubalák chodil do práce cez deň, a preto sa jeden druhému mohli venovať len keď X. prišiel z práce a vtedy jeden z nich deti zamkol v izbe, a to najviac na pol hodiny, pričom keď sa deti hádali alebo zabúchali na dvere, tak im hneď otvorila. Obžalovaná poprela aj fyzické trestanie detí, a to tak ňou samotnou ako aj X.om A.om, pričom keď X. dal deťom pohlavok, povedala mu, aby ich nebil, pretože sa im hneď pustila krv, keďže X. mal veľkú silu. Obžalovaná priznala, že deti dávala kľáčať, avšak len keď bol na to dôvod, pričom deti kľáčali maximálne 5 minút, pričom pri kľáčaní nebola použitá varecha. Rovnako tak dával kľáčať deti aj X., avšak maximálne na 10 minút, pričom obžalovaná nevidela, že by deti pri kľáčaní mali držať varechu alebo na nej kľáčať. Obžalovaná tiež poprela, že by bola prítomná pri incidente, keď odsúdený X. A. zlomil mal. Q. nohu a uviedla len toľko, že síce v ten deň bola doma, avšak v inej izbe, kde upokojovala mal. X. a mal. M., pretože títo plakali z dôvodu, že X. mal prísť domov opitý, mal obžalovanú biť a nadávať jej. Následne len počula buchot a plač z kuchyne, pričom keď tam prišla, mal. Q. už bol na zemi a mal zlomenú nohu. Obžalovaná k tomuto incidentu uviedla, že pri incidente mali byť mal. V., J. a F., ktorí jej však povedali, že počuli ako mal. Q. spadol a X. ho bil. X. A. mal obžalovanej po incidente povedať, že ak to obžalovaná niekomu povie, že ich pozabíja. K umiestneniu vedra v izbe detí obžalovaná uviedla, že toto bolo v izbe mal. J. a mal. E., avšak z dôvodu, že títo sa pomočovali. Priznala tiež, že vedro bolo v izbe detí aj v čase, keď tieto boli zamknuté v izbe, avšak len z dôvodu, aby deti mohli vykonať potrebu. K možnosti odchodu od X. A., ktorý mal deti aj obžalovanú biť obžalovaná uviedla, že tak neurobila zo strachu voči X.ovi A.ovi, pretože sa obávala, že by jej a deťom robil zle a doplnila, že ju s 8 deťmi nikto nechcel len tak ubytovať.

Znalkyňou PhDr. Zitou Michlerovou bola osobnosť obžalovanej hodnotená ako osobnosť s menšou mierou sebaistoty, submisivitou, účelovou prispôsobivosťou, s nízkou emočnou stabilitou v záťaži s priamym prienikom emócií do správania. U obžalovanej viazne jej empatické nastavenie k druhým a jej správanie je málokedy autenticky spontánne a dostatočne aktívne. Obžalovaná dosť často reaguje pod emočným tlakom tak, aby sa vyhla ťažkostiam a starostiam, prípadne negatívnym následkom voči jej osobe a prítomná je účelovosť v rozhodovaní, čo môže mať v reálnom živote dopad na nízku schopnosť uvedomovať si potreby druhých - svojich detí. Obžalovaná má tendenciu vytvárať závislé vzťahy, ktoré v prvom pláne poskytujú oporu a bezpečie, má však tendenciu byť účelovo podriadená a prispôsobivá aj z obavy o stratu vzťahu. Pri motivácii k zmene v správaní významne pôsobí aj jej celkovo pasívny prístup k životu a vytváranie iniciatívy „len ak horí“ nejaký problém. V sociálnej adaptácii sa akcentovanosť prejavuje v nízkej schopnosti udržiavať funkčné medziľudské vzťahy, v ktorých funguje účelovo, celkovo sa pasívne prispôsobuje okolnostiam života a je málo aktívna vo formovaní

vlastných cieľov a smerovania vlastného života. Intelektové schopnosti obžalovanej sa nachádzajú v pásme mentálnej subnormy - podpriemeru, čomu zodpovedá aj dosiahnuté vzdelanie a pracovná kariéra. Znalkyňa hodnotí obžalovanú ako jednoduchšie diferencovanú osobnosť s podpriemerným intelektom, osobnostný vývin obžalovanej sa však javí byť ako ukončený a znalkyňa nezistila žiadne patologické prejavy v štruktúre či vo vlastnostiach jej osobnosti. Znalkyňa predpokladá u obžalovanej motiváciu na modifikovanie jej výpovede z dôvodu strachu a obáv z potrestania a straty kontaktu s deťmi a vierohodnosť výpovedí obžalovanej považuje z psychologického hľadiska ako významne zníženú. Znalkyňa u obžalovanej nezistila znaky pre ťažkosti z okruhu syndrómu týranej osoby, pričom obžalovaná netrpí žiadnymi psychickými ťažkosťami, ktoré by mohli súvisieť so životným obdobím spoločného súžitia s odsúdeným X.om A.om. Obžalovaná mala k odsúdenému X.ovi A.ovi závislý vzťah, nenašla silu a ani odvahu z tohto vzťahu odísť, aj keď ho dlhodobejšie vnímala ako neuspokojivý a uvedomovala si konfliktnosť situácie v súvislosti s agresívnym správaním X.. Obžalovaná sa situáciu v rodine nesnažila riešiť a urobiť opatrenia v čase, keď nebola v jeho prítomnosti a dlhodobo sa pasívne podrobovala agresívnemu správaniu X. A.. Obžalovaná sa nezdôverila ani svojej matke, nepožiadala o pomoc obec či ÚPSVaR. Obžalovaná však bola schopná uvedomiť si protiprávnosť konania, avšak bola slabá bez pomoci druhých zmeniť svoje správanie. Obžalovaná proklamuje pozitívny vzťah k svojim deťom, avšak v jej osobnosti je akcentovaná menšia miera empatie a menšia emočná stabilita s obmedzenou schopnosťou vnímať potreby druhých, teda aj svojich detí, ku ktorým má slabo vybudované vzťahy. Znalkyňa na záveroch svojho znaleckého posudku na hlavnom pojednávaní zotrvala.

Svedok X. A. vypovedal, že pokiaľ páchal trestnú činnosť, obžalovaná o tom musela vedieť. Svedok tiež potvrdil, že obžalovaná deti trestala varechou, čo mu mala povedať mal. E. ako aj ostatné deti a v jednom prípade bol sám svedkom toho, ako obžalovaná udrela varechou mal. V.. Obžalovaná mala deti trestať varechou asi 3-4x do roka. Svedok poprel, že by deti boli zamykané v izbe v noci s vedrom na vykonávanie potreby a poprel tiež, že by deťom bola odopieraná strava a tekutiny. Svedok uviedol, že obžalovaná deti nechávala samé doma asi na 2-3 hodiny, avšak podľa svedka obžalovaná deťom varila, prala im a robila im do školy desiate. Svedok potvrdil, že obžalovaná bola prítomná pri konaní, pre ktoré bol uznaný vinným, pričom mu nič nevytýkala a ani nenamietala, deti pred svedkom nebránila a podľa svedka zrejme jeho konanie schvaľovala, pretože nikomu nič o jeho správaní nepovedala. Svedok k zraneniu ml. Q. uviedol, že sa k spôsobeniu tohto zranenia za určitých okolností priznal, avšak k zraneniu mohlo dôjsť aj inak, pretože v tom čase nebol doma a poprel, že by mal. Q.ovi zranenie spôsobil on, pričom svedkovi mala obžalovaná uviesť, že mal. Q. spadol z postele. Svedkovi boli predložené fotografie mal. E. na čl. 412-414, pričom svedok uviedol, že sa k zraneniam mal. E. nevie vyjadriť, vie len, že keď sa to stalo bola ml. E. u p. Z. B.. Podľa svedka sa obžalovanej nechcelo s deťmi chodiť von a tieto dávala kamarátkam na víkend strážiť, aby mala klud. Svedok potvrdil hádky s obžalovanou počas spoločného súžitia, avšak poprel, že by obžalovanú bil a tiež spochybnil, že by obžalovaná mala mať z neho strach, pretože ak by ho z neho mala, neostávala by s ním.

Obžalovaná k fotografiám mal. E. uviedla, že zranenia mal. E. spôsobil mal. X., s ktorým sa pobila o bábiku, o čom mala mal. E. povedať aj p. B., čo bolo neskôr účelovo prekrútené.

Svedkyňa Mgr. F. V., pracovníčka ÚPSVaR Trnava vypovedala, že rodina obžalovanej je ÚPSVaR Trnava monitorovaná od roku 2007 z dôvodu, že obžalovaná požiadala o umiestnenie mal. E. a mal. Q. do detského domova z dôvodu, že prišla o ubytovanie, pričom aj ml. V. už vo veku 2,5 mesiaca dala do starostlivosti matky jej bývalého partnera, kde bola ml. V. do 5 svojho veku. ÚPSVaR prišli asi 3 anonymné podania na starostlivosť v rodine, avšak ÚPSVaR nedostatky v rodine v roku 2011 čase nenašli. Neskôr v roku 2015 prešetrovali pomery v rodine, pričom škola uviedla, že obžalovaná sa nezúčastňuje rodičovských združení, deťom v škole chýbajú pomôcky a deti chodili do školy hladné. S obžalovanou bol vykonaný pohovor, pričom následne sa situácia zlepšila. Obec Cífer nepovažovala situáciu v rodine za kritickú a rovnako ani ošetrojúca lekárka detí MUDr. X. neavizovala žiadne problémy. V období od 09/2015 do 10.03.2016 ÚPSVaR v rodine obžalovanej vykonal celkom 5 šetrení, pričom počas šetrení v dňoch 22.09.2015 a 19.01.2016 bola s deťmi doma len obžalovaná, teda aj pri týchto stretnutiach mala možnosť pracovníčky ÚPSVaR upozorniť na to, ako sa X. A. správa k deťom. Posledné anonymné podanie na ÚPSVaR prišlo dňa 15.03.2016, v ktorom sa okrem poukazovania na skutočnosť, že obžalovaná sa o deti nestará uvádzala aj informácia o zranení mal. Q.. Pracovníčky ÚPSVaR vykonali v škole pohovor s mal. E., ktorá potvrdila, že X. A. ich doma všetkých s výnimkou mal. X. a mal. M. bije a opísala tiež incident, pri ktorom došlo k zraneniu mal. Q. a potvrdila, že nohu mal. Q.ovi zlomil X. A. a túto skutočnosť potvrdil aj mal. Q. počas jeho prevozu do krízového centra. Z podnetu ÚPSVaR bolo tunajším

súdom nariadené predbežné opatrenie o umiestnení detí do Krízového strediska a následne bola nad deťmi nariadená ústavná starostlivosť. Obžalovaná následne dňa 18.06.2017 porodila svoje deviate dieťa - mal. T., ktorej otcom je predchádzajúci partner obžalovanej p. F. Q., ktorý je tiež otcom mal. V., mal. F., mal. E. a mal. J.. Obžalovaná dobrovoľne odovzdala mal. T. do starostlivosti detského domova, pričom mal. T. bola následne zverená do starostlivosti profesionálnej matky. Detský domov v Holíči obžalovanej umožnil, aby sa nasťahovala na skupinu k jej deťom, aby bola s nimi v kontakte a pomohol jej nájsť si aj zamestnanie, pričom obžalovaná takto s deťmi bývala od 01.11.2017 do 22. resp. 23.12.2017. Detský domov takto konal s cieľom, aby obžalovaná pod dozorom vychovávateľa nadobúdala rodičovské zručnosti a zdokonaľovala sa v nich. Mal. M. a mal. X. boli v mesiaci 02/2018 zverené do náhradnej starostlivosti matky X. A. - p. T. A.ovej. Obžalovanej bolo umožnené sa s deťmi stretávať v detskom domove, pričom počas týchto stretnutí detský domov prizýval aj profesionálnu matku, u ktorej je mal. T. umiestnená, aby obžalovaná bola v kontakte so všetkými svojimi deťmi. Od 19.10.2017 bol obžalovanej ponechaný priestor, aby sama iniciovala stretnutia so svojimi deťmi, pričom od uvedeného dátumu až do 23. resp. 24.04.2018 sa obžalovaná s mal. T. stretla len 1x. Obžalovaná po sviatkoch prišla do detského domova za deťmi, kde zotrvala od 07.01.2018 do 22.01.2018 a potom z detského domova odišla a už sa tam nevrátila. Obžalovaná prišla o zamestnanie v Holíči, ale napriek tomu, že jej detský domov umožnil bývanie s deťmi ostala bývať v Trnave, na čo deti reagovali veľmi zle. Obžalovanej bola daná možnosť si napriek vážnemu obvineniu vybudovať s deťmi vzťah a deti jej túto možnosť dali a ona ich napriek tomu opätovne sklamala a do detského domova sa nevrátila.

Obžalovaná k výpovedi svedkyne uviedla, že v Holíči ju prepustili zo zamestnania a naskytla sa jej lepšie platená práca v Trnave, čo je predpokladom na to, aby začala pracovať na samostatnom bývaní a mohla byť s deťmi.

Zo správy Detského domova v Holíči zo dňa 23.04.2018 vyplynulo, že maloleté deti Q.ové a L. sú tu umiestnené od 30.06.2017, pričom si postupne zvykli na prostredie aj na mesto Holíč a školu. Detský domov umožnil obžalovanej bývať deťmi od 01.11.2017 do 22.12.2017, pričom obžalovaná nemusela platiť za stravu a ubytovanie a bola jej poskytnutá pomoc aj zo strany psychológa, ktorú ale odmietla. Deti na prítomnosť obžalovanej reagovali veľmi dobre, a preto jej odchod ťažko niesli a na jej adresu používajú veľmi tvrdé a vulgárne slová, pričom jej nevedia odpustiť je odchod z detského domova. Možnosť využiť víkendový pobyt s deťmi odmietla s odôvodnením, že má novú prácu v Trnave. Obžalovaná sa s mal. T., ktorá je umiestnená v profesionálnej rodine vída zriedkavo a od mesiaca 10/2017 bolo s mal. T. realizované len jedno stretnutie na pôde Detského domova.

Zo Znaleckého posudku PhDr. Zuzany Bielikovej č. 26/2016 vyplynulo, že mentálna vyspelosť maloletých detí je u všetkých znížená, a to u mal. E. a mal. Q. mierne znížená oproti ich fyzickému veku, u mal. V., mal. J. a mal. F. značne znížená oproti ich fyzickému veku a v prípade mal. E. značne znížená s tým, že v rámci populačnej normy je retardovaná do pásma stredne ťažkej debility.

Pri posúdení osobnosti maloletých detí znalkyňa uviedla, že osobnosť mal. E. disharmonicky sa vyvíjajúca s poruchami sebavedomia a sebahodnotenia, s poruchami v oblasti sociálneho kontaktu v smere adaptačných ťažkostí, jej vzťahy k druhému pohlaviu sú ovplyvnené strachom z neho ako aj deformáciou postojov voči druhému pohlaviu s odmietaním. Znalkyňa u mal. E. zistila kvantitatívne a aj kvalitatívne zmeny emočného prežívania, najmä zníženú emočnú citlivosť až chladnosť a odstup. V popredí je neuroticko-depresívna symptomatológia manifestujúca sa v oblasti afektivity, v oblasti sociability, pričom štruktúra jej osobnosti poukazuje na príznaky zanedbávaného dieťaťa.

U mal. Q. je jeho osobnosť detská, disharmonicky sa vyvíjajúca s minimálnym až ubitým sebavedomím, s nízkym sebahodnotením, s nedostatkom sociálneho kontaktu, s pocitmi nedostačivosti a viny. Ukazuje sa vysoká miera uzavretosti a nepreniknuteľnosti s masívnou obranou pred vonkajším svetom. Chýba mu pocit zázemia, istoty a bezpečia, utieka sa do minulosti, ťažko sa rozhoduje, má zvýšenú potrebu ochrany zo strany matky. Prevažujú u neho nepríjemné pocity, podráždenosť, negatívne ladenie a napätie spojené s trvalo nedôverou takmer ku každému. Vo vzťahu k vlastnej osobe dominuje zvýšená precitlivosť, vzťahovačnosť a pocity ohrozenia, nie je schopný dosiahnuť pocity vnútornej pohody a prežívať radosť, vývin jeho osobnosti je paranoidný, pričom štruktúra jeho osobnosti ukazuje na príznaky týraného a zanedbávaného dieťaťa.

Znalkyňa osobnosť mal. V. popísala ako disharmonicky sa vyvíjajúcu, emočne aj sociálne deprivovanú, s neprimerane vysokým sebavedomím a nekritickým sebahodnotením, s poruchami v oblasti sociálneho kontaktu v smere nedostatku s nápadnou psychickou slabosťou a aktuálnymi ťažkosťami pri sebaapresadzovaní. Jej postoj k okoliu je ovplyvnený nedôverou, podozrievavosťou, miestami až hostilitou. V. má obmedzenú schopnosť prejavovať akékoľvek city s tendenciou uzatvárať sa do vlastného sveta, je ľahostajná k názorom iných, nereaguje ani na kritiku, bojí sa intimity, má obavy zo závislosti na okolí, preto minimalizuje sociálne kontakty, čo ukazuje na schizoidný a paranoidný vývin osobnosti, pričom jej štruktúra osobnosti ukazuje na príznaky zanedbávaného dieťaťa.

Osobnosť mal. J. je disharmonicky sa vyvíjajúca, s minimálnym až ubitým sebavedomím a sebahodnotením, s poruchami v oblasti sociálneho kontaktu v smere nedostatku ako aj sťaženej adaptability, so zľahčujúcim vzťahom k druhému pohlaviu - nezažíva žiadnu spätnú väzbu zo strany matky, preto sa nedokáže v sociálnych situáciách správne orientovať, nerozumie im a v medziľudských vzťahoch sa cíti osamelý, čo sa prejavuje nedostatočnou sebakontrolou, nízkym sebaovládaním, impulzivitou a potrebou prejať negatívne city. Vo vzťahu k ľuďom znalkyňa zistila absenciu empatie a egocentrizmus, ktorý je výsledkom citovej deprivácie, je nedôverčivý, dráždivý, výbušný, niekedy hostilný a agresívny. Nemá osvojené základné mravné a morálne hodnoty a pravidlá, jeho hodnotový systém je deformovaný, ovplyvnený negatívnymi, najmä agresívnymi skúsenosťami z rodiny, pričom štruktúra jeho osobnosti ukazuje na príznaky týraného a zanedbávaného dieťaťa.

Osobnosť mal. F. zaostáva vo vývine oproti jej fyzickému veku o cca 3 roky, a to v celkovom psychomotorickom vývine. Má potrebu nové situácie skúsiť aj keď im nerozumie, no pri činnostiach vydrží len krátku dobu. Na nové situácie má sklon reagovať úzkosťou s psychosomatickými prejavmi, sociálnemu správaniu zo strany okolia nerozumie, preto sú jej reakcie neadekvátne, chýba jej skúsenosť spätnej väzby zo strany matky. Jej vzťahy k ľuďom sú primitívne, nediferencované a povrchné a chýba jej schopnosť empatie. Je emočne plochá, v záťažových situáciách môže byť hostilná až agresívna pri nápadne zníženej frustračnej tolerancii a jej reakcie na okolie sú prevažne odmietavé. Nemá vytvorenú ani základnú hierarchiu hodnôt. Štruktúra jej osobnosti ukazuje na príznaky zanedbávaného dieťaťa.

Osobnosť mal. E. je disharmonicky sa rozvíjajúca, pričom v celkovom psychomotorickom vývine zaostáva o cca 3 roky. Prítomné sú poruchy sociálneho kontaktu vplyvom neschopnosti rozumieť základným sociálno-komunikačným reakciám. Chýba jej primárna skúsenosť spoľahlivého vzťahu, nepozná pocity vnútornej istoty a vyrovnanosti, nedokáže si vytvárať pozitívne vzťahy k okoliu ani k sebe samej. Jej citové prežívanie je primitívne, je egocentrická, neistá, nedôverčivá, so zníženou frustračnou toleranciou, v dôsledku čoho je dráždivá, výbušná s tendenciami reagovať zlostne. Nemá vytvorenú základnú hierarchiu primárnych hodnôt, chýba jej osobne významná bytosť, ktorá by uspokojovala potrebu komunikácie a spätnej väzby. Jej štruktúra osobnosti ukazuje na príznaky zanedbávaného dieťaťa.

Vo vzťahu k syndrómu zanedbávaného dieťaťa znalkyňa uviedla, že je pre neho typická najmä citová a sociálna deprivácia, t.j. strádanie v dôsledku nedostatočného uspokojovania objektívne významných potrieb dôležitých pre vývoj detskej osobnosti. Pri citovej deprivácii ide o neuspokojovanie citových potrieb dieťaťa a pri sociálnej deprivácii ide o nedostatok podnetov, ktoré podporujú rozvoj schopností a zručností dieťaťa.

Vo vzťahu k syndrómu týraného dieťaťa znalkyňa uviedla, že tento je definovaný ako poškodenie telesného, duševného a spoločenského stavu a vývoja dieťaťa, ktoré vznikne v dôsledku akéhokoľvek nenáhodného správania rodičov alebo inej dospeléj osoby. Dieťa je najviac poškodzované, pokiaľ sú k nemu rodičia resp. členovia rodiny necitliví a bezohľadní, pokiaľ ho podriaďujú alebo využívajú k uspokojeniu vlastných potrieb, pričom toto správanie možno chápať ako zneužitie fyzickej sily, či psychickej nadradenosti a moci dospelého nad komplementárne podriadeným a závislým dieťaťom.

Maloletí E., Q. a V. sú podľa znalkyne schopní správne vnímať, zapamätať si a reprodukovať prežitú udalosť resp. udalosti, ktorých boli svedkom. Mal. J. je schopný správne vnímať udalosti, ktoré prežil resp. ktorých bol svedkom, avšak zapamätávanie a reprodukovanie je obmedzené vplyvom nízkej úrovne mentálnych funkcií ako aj strachu z ďalšieho násillia voči nemu. Mal. F. a mal. E. vnímajú prežitú udalosť a udalosti, ktorých boli svedkom skreslene a ich zapamätávanie a reprodukovanie prežitého je obmedzené vplyvom mentálneho defektu. Vierohodnosť výpovedí mal. znalkyňa posúdila tak, že zo

psychologického hľadiska možno za vierohodné považovať výpovede mal. E., mal. Q., mal. V. a mal. J. a výpovede mal. F. a mal. E. vzhľadom na mentálny defekt nie je možné zo psychologického hľadiska považovať za vierohodné.

K následkom prežitých udalostí na psychike maloletých znalkyňa vo všeobecnosti uviedla, že životný štýl rodiny, v ktorej maloletí vyrastali je ovplyvnený a poznačený agresivitou zo strany partnerov matky, striedaním partnerov, opakovaným sťahovaním sa. Všetky maloleté deti neprežívajú pocity istoty, bezpečia a lásky, ktoré sú nevyhnutné k základnému psycho-sociálno-emočnému vývinu dieťaťa, sú neustále vystavované pocitom ohrozenia, násilia, fyzickým a psychickým trestom, strachom o seba a matku, ktorá ich nedokáže ochrániť. Mal. deti sú zneurotizované, emočne aj sociálne deprivované, pričom ak by naďalej žili v sociálnom prostredí ako doteraz, je predpoklad, že sa u všetkých mal. detí vyvinie syndróm týraného dieťaťa.

Vzťah maloletých detí k obžalovanej znalkyňa vyhodnotila vo vzťahu k jednotlivým deťom takto: Vzťah mal. Lície je rozporuplný, aktuálne jej matka chýba, no keď sú spolu, obžalovaná jej neposkytuje žiadne spätné väzby a mal. E. k nej nemá vypestované emocionálne a ani žiadne iné vzťahy. Mal. Q. a mal. V. obžalovanú prežívajú ako súčasť rodiny bez citových či akýchkoľvek iných väzieb, mal. J. obžalovanú ako súčasť rodiny neprežíva, jeho postoje k nej sú ľahostajné a mal. F. a mal. E. nechápu zmysel pojmu rodina, postoj mal. F. k obžalovanej je ľahostajný a postoj mal. E. verbálne popisuje chýbanie matky, avšak bez akéhokoľvek emočného doprovodu.

Znalkyňa PhDr. Zuzana Bieliková na hlavnom pojednávaní vypovedala, že všetky deti žili od malička v disharmonickom, konfliktnom prostredí, kde najdôležitejším faktorom bolo, že nemali spätnú väzbu od svojej matky - obžalovanej, ktorá deťom nezabezpečila zázemie, neukázala im ako sa správať, ako sa čo má robiť, ako sa má vystupovať v sociálnych vzťahoch, čo sa potom prejavilo na všetkých deťoch tým, že najskôr boli ustráchané, potom zlostné a agresívne. Vo vzťahu k mal. Q.ovi uviedla, že je u neho prítomná absolútna emočná a sociálna deprivácia, chýba mu akákoľvek životná energia, nebol schopný sa akokoľvek brániť a reagovať na akékoľvek agresívne prejavy v rodine zo strany kohokoľvek, mal pocit bezmocnosti a toto všetko sú príznaky týrania. Mal. Q. nevnímal zvýšenú potrebu ochrany zo strany obžalovanej ako uspokojenú, čo vyústilo do pocitov bezmocnosti a schopnosti klásť odpor. Pokiaľ ide o mal. V. táto má pocity podozrievavosti, nedôvery a miestami až hostility nielen vo vzťahu k členom rodiny, ale aj voči širšiemu sociálnemu prostrediu, pričom ani po jej umiestnení do Krízového centra nenadobudla schopnosť dôverovať cudzím ľuďom. Vo vzťahu k mal. J.mu sa príznaky týrania prejavujú tým, že nemá žiadne sebavedomie a sebahodnotenie, má ťažké adaptačné problémy, nedokáže ovládať svoje správanie, nerozumie sociálnym vzťahom, je výbušný, hostilný a agresívny. Znalkyňa vo vzťahu k mal. F. a E. uviedla, že základnou príčinou zaostávania v psychomotorickom vývoji cca o 3 roky je absolútna nestarostlivosť, ľahostajnosť zo strany rodičov. Znalkyňa ani na jednom z vyšetrovaných mal. detí nenašla, že by deti boli zažívali v živote akúkoľvek citovú oporu alebo odozvu zo strany obžalovanej ako ich matky. Podľa znalkyne si deti po vstupe do širšieho sociálneho prostredia a kontaktu s inými deťmi resp. po vstupe do iných rodín začali uvedomovať, čo sa deje u nich doma, že to nie je normálne a tým trpeli. Ak je pritom celá situácia v rodine podfarbená fyzickým násilím v rodine a hádkami, je to prvý zárodok pre narastanie syndrómu týraného dieťaťa, lebo dieťa je sústavne v napätí, potom prichádza strach, bolesť a tresty a nedostáva sa mu odpoveď prečo. Ak keď je dieťa primerane trestané, čo patrí k výchove dieťaťa, vždy mu treba jeho veku primeraným spôsobom vysvetliť, za čo bolo potrestané, pretože každodenné tresty strácajú na účinnosti a vedú k odporu a narastaniu agresivity u detí. Podľa znalkyne dochádza k psychickému týraniu zo strany matky voči dieťaťu už len tým, že sa deťom nevenuje, že im neposkytuje spätnú väzbu, čo je najzákladnejšia povinnosť matky. Dieťa musí v podstate všetko do veku 6 rokov naučiť jeho matka a to je spätná väzba medzi matkou a dieťaťom vo všeobecnosti. Znalkyňa ďalej uviedla, že za zanedbávané dieťa je potrebné považovať také dieťa, ktoré sa nevie správať adekvátne k svojmu veku a sociálnym situáciám, t.j. nerozumie sociálnemu správaniu iných, takže nemôže adekvátne reagovať, jeho reakcie sú čudné alebo neprimerané, dieťa nedokáže byť empatické, spáva sa egoisticky, egocentricky.

Mal. E. L. dňa 12.04.2016 vypovedala, že X. A. si stále robil čo chcel a mal radšej svoje deti - mal. M. a mal. X.. X. A. sa cez víkendy opíjal, bójaval mal. J. a mal. Q., a to päťami a aj inak, pričom mal. Q. mal krvavú tvár a mal. J. mal napuchnuté ústa a modriny po celom tele. Mal. E. potvrdila, že nikdy nebola hladná a vždy mala dostatok jedla. Svedkyňa potvrdila zamykanie detí, a to mal. Q.ových s tým, že 1x bola zamknutá aj ona, pričom X. A. tieto deti nemal rád, akoby sa za nich hanbil. Ďalej uviedla,

že obžalovaná sa X. A. bála, často videla, ako sa obžalovaná s X.om A.om bili a videla aj ako X. A. spôsobil obžalovanej modrinu pod okom. Svedkyňa mal. Q. povedala, ako mu X. A. zlomil nohu, svedkyňa to nevidela, lebo sa zavrela do izby a nechcela vidieť, ako ich bude X. A. biť, avšak videli to mal. V., mladší súrodenci a aj obžalovaná.

Mal. Q. Daniš dňa 12.04.2016 vypovedal, že ráno vstávali do školy bez raňajok, X. A. sa vždy opil a bil ho, pričom X. A. svedka bítaval v piatok, sobotu a nedeľu. Svedok potvrdil, ako mu X. A. zlomil nohu, videla to aj obžalovaná, mal. X. a mal. M., obžalovaná sa ho zastávala a volala aj sanitku, pričom X. A. svedka žiadal, aby povedal, že spadol z postele. Mal. Q. tiež potvrdil výpoveď svedkyne mal. E. o tom, ako ho X. A. zbil tak, že mu tiekla krv zo zadnej časti hlavy a že zbil aj J., ktorému rozbil nos, čo videli všetci súrodenci a aj obžalovaná. Svedok potvrdil, že keď bol X. A. opitý, bil aj obžalovanú, čo síce nevidel, ale videl obžalovanú, ako mala modriny. Ďalej uviedol, že X. A. jeho a aj mal. V. dával kľáčať, a to bez spania v noci, pričom na rukách museli držať varechu a keď im spadla, touto varechou ich bil po chrbtovej časti rúk. Svedok vypovedal, že obžalovaná ho nikdy netrestala. Ďalej uviedol, že bývali hladní, X. A. im nedával ani raňajky, ani obedy a ani večere a raz ich nechal bez žiarovky a tak sa mali aj učiť. Mal. Q. potvrdil, že býval každý deň zamknutý, pričom keď potreboval ísť na toaletu zaklopal na dvere a obžalovaná ho pustila. Obžalovaná videla, ako ich X. A. bítaval, chránila ich, ale nič nespravila, lebo nemohla, X. A. ju poslal za mal. X.om a mal. M.

Mal. V. Q.ová dňa 12.04.2016 vypovedala, že cez deň nedostávali raňajky, obedy a večere, že ich X. A. týral. Uviedla tiež, že boli zamykaní v izbe potom, ako sa vrátili zo školy a keď domov prišiel X. A., pričom ich zamykali buď obžalovaná alebo X. A., nevedela však uviesť, prečo tak robili. Keď bola v izbe zamknutá, chýbalo jej jedlo a pitie a keď chcela ísť na toaletu, musela zaklopať a obžalovaná ju pustila. K trestaniu uviedla, že boli trestaní X.om A.om keď bol tento opitý, a to od večera do celej noci tak, že museli kľáčať v izbe a mať predpažené ruky, na ktorých museli držať varechu a keď im spadla, tak ich X. A. bil varechou po rukách, pričom od bitky mala ona aj súrodenci modrinu a hrču a zranenia jej obžalovaná ošetrovala leukoplastom. Kľáčať ich dával X. A., a to asi 2x do týždňa cez týždeň aj cez víkend, pričom svedkyňu obžalovaná nikdy nezabila. Mal. V. potvrdila vznik zranenia mal. Q. ako aj to, že pri tomto incidente bola aj obžalovaná, ktorá sa mal. Q. snažila chrániť tým, že X.ovi A.ovi hovorila, aby ho nebil, avšak X. A. neposlúchol. K strave svedkyňa uviedla, že nemala vždy dostatok jedla a keď si jedlo pýtali, „oni“ povedali nie. Potvrdila tiež, že videla, ako sa obžalovaná a X. A. bili, po čom mala obžalovaná opuchnutú nohu. Ďalej uviedla, že ju po jej umiestnení v Krízovom centre navštívil X. A., ktorý jej povedal, že keď prídu domov, že sa majú tešiť na bitku. Desiatu do školy mala, robila jej ju obžalovaná.

Mal. J. Q. dňa 13.04.2016 potvrdil, že ich X. A. bítaval, že mal. Q.ovi zlomil nohu a jemu dal facku, potom ho kopal a dal mu „bomby“, pričom z nosa a hlavy mu tiekla krv. Zranenia mu ošetrila obžalovaná, pričom táto videla, ako ho X. A. bije. Mal. J. potvrdil vznik zranenia mal. Q. ako i to, že incident videla aj obžalovaná, ktorá však X.ovi A.ovi nepovedala nič. Svedok potvrdil, že boli zamykaní v izbe X.om A.om i obžalovanou, stávalo sa to často, a to vraj z dôvodu, aby doma nekradli. Keď potreboval ísť na toaletu, musel zaklopať a obžalovaná mu otvorila. Ďalej vypovedal, že keď bol doma, nebol hladný. Potvrdil tiež, že videl ako X. A. bil obžalovanú, ktorú udieral o stôl a o stenu, pričom tejto potom tiekla krv z nosa, čo sa stalo asi 5x a toto povedal aj babke L.. Svedok ďalej vypovedal, že bol trestaný od X. A., pričom musel stáť a kľáčať a takéto tresty dostávali aj jeho súrodenci a najviac mal. Q.. Svedok nepotvrdil, že by v izbe mali vedro, do ktorého by vykonávali potrebu.

Mal. E. Q.ová dňa 13.04.2016 vypovedala, že ju X. A. bil, obžalovaná ju však nebila. Potvrdila, že musela doma kľáčať s predpaženými rukami a tiež to, že obžalovanú bil X. A.. Ďalej uviedla, že bola zamykaná X.om A.om v izbe na celý deň spolu s mal. V., mal. J.m a mal. F. a ak chcela ísť na toaletu, obžalovaná ju z izby pustila. Svedkyňa tiež potvrdila, že im doma nedávali jesť ani ráno, ani na obed a ani večer.

K výhradám obhajcu k výsluchom maloletých súd uvádza, že poučenie, ktoré deti dostanú pri výsluchu, z pochopiteľných dôvodov vnímajú inak ako dospelí. To, čo sa dospelým svedkom vysvetľuje zložitými vetnými konštrukciami, deťom nie je možné takto vysvetliť, pretože tieto musia v podstate pochopiť len jedno, a to že sa sami môžu rozhodnúť, či budú alebo naopak nebudú vypovedať. Čo sa týka priebehu výsluchu je pravda, že hlasy vyšetrovateľa a zapisovateľky sa prelínajú, avšak čo sa na zázname javí ako kladenie otázok zapisovateľkou je v skutočnosti opakovanie otázky zapisovateľkou pri zapisovaní otázky do počítača, čo je dôsledkom toho, že otázka ešte nebola zapisovateľkou úplne dopísaná a dieťa

už začalo odpovedať. Toto sa ale napokon stáva aj pri výsluchoch dospelých svedkov, ktorí nerešpektujú pokyny sudcu a odpovedať začínajú už v čase, kedy zapisovateľka otázku nemá dopísanú, pričom počas jej písania sa logicky nemôže sústrediť na odpoveď svedka. Súd tým chce povedať toľko, že pokiaľ by sa prehrali zvukové záznamy z niektorých hlavných pojednávaní, výsluchy svedkov by boli veľmi podobné, aké boli výsluchy maloletých v prejednávanej veci. V tomto smere považuje aj súd výsluchy maloletých za nezvládnuté, avšak len z technickej stránky, čo ale v princípe výsluchy nerobí nezákonnými. Súd nepovažuje vedenie výsluchu vyšetrovateľom za také, ktoré by deti nútilo odpovedať za každú cenu s cieľom prelomiť ich prípadné rozhodnutie nevypovedať, pretože samotnú skutočnosť, že sa dieťa pri odpovedi na chvíľu odmlčí nie je možné bez ďalšieho vysvetľovať tak, že by zopakovaním otázky vyšetrovateľ dieťa nútil do odpovede a prelamoval tak jeho prípadné rozhodnutie nevypovedať. Pokiaľ sa do priebehu výsluchu zapojila znalkyňa, súd nepostrehol zo záznamov takú jej aktivitu, ktorou by preberala úlohu vyšetrovateľa. Súd navyše na tomto mieste poznamenáva, že obsah výsluchov svedkov - maloletých detí bol v súlade s výpoveďami ďalších svedkov...

Svedkyňa A. B. sa ku skutku kladenému za vinu obžalovanej vyjadriť nevedela a uviedla len toľko, že jej synovi v škole asi 2x zobrala desiatu mal. V., ktorá svedkyni uviedla, že to urobila preto, že mala chuť na to, čo mal na desiatu jej syn.

Svedkyňa T. L. potvrdila, že ona volala na ÚPSVaR potom, ako jej mal. Q. povedal o vzniku svojho zranenia. Svedkyňa potvrdila, že z rodiny obžalovanej si brávali niektoré z mal. detí na víkend alebo aj na dovolenku, pričom nevidela, že by obžalovaná niektoré z detí udrela, avšak opakovane pri vrátení detí videla, ako bol partner obžalovanej X. A. ráno opitý, pričom obžalovaná bola buď v práci, alebo spala po nočnej. Svedkyňa na deťoch nikdy nevidela, že by tieto boli utrápené. Obžalovaná sa svedkyni nikdy nesťažovala na to, že by partner obžalovanej X. A. ju alebo deti bil, obžalovaná jej o bití zo strany X. A. povedala až potom, ako ju svedkyňa konfrontovala so zranením mal. Q., pričom obžalovaná uviedla, že X. A. zbil aj ju, bála sa ho a hoci od neho chcela dávno odísť, nemala kam, pričom svedkyňa uviedla, že obžalovaná mala z X. A. strach, zároveň však uviedla, že o tom, že by sa obžalovaná mala báť X. A. sa dozvedela asi rok potom, ako spoznala obžalovanú a X. A., pričom si za ten rok nevšimla nič, čo by naznačovalo, že vzťah medzi obžalovanou a X. A. nie je harmonický. Svedkyňa sama videla, že deti v izbe nemajú žiarovku a X. A. im ju na jej upozornenie do izby dal. Svedkyňa sa od F. X. dozvedela, že žiarovku deťom vymontovala obžalovaná, pretože neposlúchali a tento stav mal trvať týždeň. O zamykaní detí v izbe svedkyňa vie len sprostredkovane od F. X.. K strave a oblečeniu v rodine obžalovanej svedkyňa uviedla, že oblečenie a stravu rodine obžalovanej nosila celá dedina, a preto v tomto smere netrpeli nedostatkom, avšak zároveň potvrdila, že sa jej mal. V. sťažovala, že je stále hladná a nemá desiatu do školy.

Svedok X. A. vypovedal, že si od obžalovanej s priateľkou brávali asi raz za mesiac mal. E., pričom svedok si nevšimol, že by mal. E. bola bitá. Svedok sa nevedel vyjadriť k trestanosti maloletých detí v rodine obžalovanej a ani k prípadnej agresivite X. A. voči obžalovanej.

Svedok X. U. vypovedal, že bol triednym učiteľom mal. E., pričom k rodinným pomerom obžalovanej sa vyjadriť nevedel a E. sa mu nikdy na nič nesťažovala. Na E. si však všimol nedostatky v oblasti osobnej hygieny, konkrétne jej vonkajší vzhľad a tiež to, že zapáchala. E. niekedy desiate mala, niekedy nie a v školskej jedálni sa nestarovala, pričom vedel, že riaditeľka školy kontrolovala desiate u detí obžalovanej. Svedok ďalej uviedol, že obžalovaná na rodičovské združenia nechodievala, so svedkom ako triednym učiteľom nekomunikovala a o komunikáciu záujem nejavila.

Zo Správy Centra pre deti a rodiny Holíč k maloletým E., Q.ovi, F., V., E. a J. mu k ich psychickom, fyzickom a sociálnom vývine zo dňa 05.03.2019 vyplynulo, že mal. E. mala v minulom školskom polroku konflikt so spolužiačkou, ktorej vulgárne nadávala, jej vyučovacie výsledky sú slabé, jej správanie je bez väčších problémov, jej zdravotný stav je dobrý, v sociálnych vzťahoch sa prejavuje skôr extrovertne, emocionalita je labilnejšia, v záťažových situáciách má sklony k agresívnemu správaniu, výrazne za fyzickým vekom zaostáva schopnosť rýchleho asociačného učenia resp. vizuomotorická koordinácia. Vyučovacie výsledky mal. Q. sú slabé, jeho správanie je bez väčších výchovných problémov, jeho zdravotný stav je dobrý, v sociálnych vzťahoch sa prejavuje skôr introvertne, emocionalita je labilnejšia a v záťažových situáciách má sklony k agresívnemu správaniu, môže sa u neho vyskytovať náladovosť, úzkosť, pesimizmus a rigidnosť, oslabené je porozumenie sociálnym situáciám a schopnosť rýchleho asociačného učenia, praktický a logický úsudok a priestorová orientácia sú znížené a výrazne za

fyzickým vekom zaostáva postrehnutie príčinnno-následných javov. Správanie mal. V. v škole je dobré, má slabší prospech, v sociálnych vzťahoch sa prejavuje extrovertne, emocionalita je labilnejšia a v záťažových situáciách má sklony k agresívnemu správaniu a jej zdravotný stav je dobrý. Mal. F. má dobré vyučovacie výsledky, v sociálnych vzťahoch sa prejavuje skôr extrovertne, výrazne za fyzickým vekom zaostáva postrehnutie príčinnno-následných javov, pričom jej celkový vývin môže byť ovplyvnený tým, že vyrastala v málo podnetnom prostredí, jej emocionalita je labilnejšia a v záťažových situáciách má sklony k agresívnemu správaniu, v spávaní badať náladovosť a impulzivnosť, keď ju niečo nahnevá, má tendenciu vybuchnúť a reagovať agresívne, obžalovanú má mal. F. rada a chcela by s ňou tráviť viac času a jej zdravotný stav je dobrý. Mal. E. má dobré vyučovacie výsledky, jej správanie i zdravotný stav sú dobré, v sociálnych vzťahoch sa prejavuje skôr extrovertne, jej emocionalita je labilnejšia a v záťažových situáciách má sklony k agresívnemu správaniu, výrazne za jej fyzickým vekom zaostáva schopnosť rýchleho asociačného učenia, postrehnutie príčinnno-následných javov, logický úsudok a priestorová predstavivosť. Mal. J. má prospech i správanie v škole dobré, jeho zdravotný stav je dobrý, v sociálnych vzťahoch sa prejavuje skôr extrovertne, jeho emocionalita je labilnejšia a v záťažových situáciách má sklony k agresívnemu správaniu, výrazne za fyzickým vekom zaostáva úroveň všeobecných vedomostí, praktický úsudok a postrehnutie príčinnno-následných javov. Mal. deti obžalovanej sú v pravidelnom telefonickom kontakte s obžalovanou, obžalovaná so starou matkou deti navštevujú a deti k obžalovanej a starej matke chodia na pobyty, na ktoré sa tešia, pričom pobyt v rodine im prospieva, obžalovaná deťom počas zimných prázdnin nakúpila zimné bundy a všetkým deťom čizmy, podľa vychovávateľov obžalovaná prejavuje o deti skutočný záujem a je s ňou dobrá spolupráca. Na podnet obžalovanej sa dňa 28.12.2018 uskutočnilo stretnutie všetkých detí maloletej spolu s 1-ročnou T. (posledné dieťa obžalovanej) v detskom kútiku v Maxe v Trnave a podobné stretnutie sa uskutočnilo aj počas jarných prázdnin dňa 27.02.2019 v parku Promenáda v Trnave, pričom podľa pozorovania náhradnej matky T. obžalovaná vie deti primerane usmerniť, zorganizovať ich pri hre, deti obžalovanú rešpektovali a obžalovaná „vie ako na deti“.

Svedkyňa Z. B. vypovedala, že obžalovanú pozná ako susedu z Trnavy na Kalinčiakovej ulici, pričom jej partner X. A. dosť vyčíňal a musela tam chodiť polícia, pričom svedkyňa si myslí, že X. A. obžalovanú bil, avšak žiadne známky po bitke na obžalovanej svedkyňa nevidela. Svedkyňa nemá vedomosť o tom, že by obžalovaná svoje deti týrала, bila alebo sa o ne nestarala. Keďže obžalovaná má viac detí, svedkyňa si na víkendy či vychádzky brávala mal. E., výnimočne mal. M., od ktorej vie, že ich doma X. A. bil, pričom mal. E. opakovane prišla s modrinami, ktoré nemohla mať z hry. Svedkyňa bola svedkom toho, ako boli deti v izbe v dome v Cíferi zamknuté a ako mal. F. vyklopkávala a pýtala sa na toaletu, pričom obžalovaná jej odomykala dvere, pričom podľa názoru svedkyne bolo dobre, že obžalovaná deti zamykala, lebo takto ich chránila pred X. A. om, ktorý deti bítaval. Svedkyňa potvrdila, že deti boli hladné a keď ku nim prišla E., sama si pýtala jesť, pričom zjedla dve porcie určené pre dospelého a svedkyňa povedala, že sa deťom doma jedlo delilo a niekedy sa napr. rohlík delil medzi viaceré deti. Svedkyňa ďalej uviedla, že na deťoch, ktoré boli X. A. bolo vidno, že sú lepšie živé, a preto podľa svedkyne museli tieto deti mať viac jedla. Svedkyňa súdu tiež predložila fotografie mal. E., na ktorých sú viditeľné modriny na jej tvári, pričom mal. E. svedkyňa povedala, že ju zbil X. A.. O týchto zraneniach svedkyňa obžalovaná uviedla, že ich mal. E. spôsobil syn obžalovanej hračkou, avšak svedkyňa si myslí, že sa obžalovaná takto snažila kryť X. A., ktorého sa bála. Obžalovaná sa však svedkyňa nikdy na X. A. nestážovala a ani svedkyňa nežiadala o pomoc a so svedkyňou sa na túto tému odmietala baviť. Mal. E. svedkyňa povedala, že ich obžalovaná dáva kľačať a myslí si, že deti boli trestané aj za to, že chceli ísť v noci na toaletu, pretože E. sa v noci pomočovala a keď bola u svedkyne na noc, vždy sa v noci so strachom pýtala na toaletu, pričom sa bála, že zobudí partnera svedkyne a tento ju zbije alebo bude kričať.

Svedkyňa H. L. vypovedala, že obžalovaná je sesternicou jej detí, pričom svedkyňa chodila k obžalovanej do Cíferu často. Svedkyňa potvrdila, že keď si X. A. vypil, bol arogantný, nadával obžalovanej a aj deťom a bola tiež svedkom toho, ako X. A. dal obžalovanej facku a zbil aj mal. J.. Obžalovaná sa X. A. bála, svedkyňa často videla, ako má obžalovaná od bitky od X. A. monokle. Podľa svedkyne o hygienu detí nebolo postarané dostatočne, pretože deti zapáchali, boli všivavé a špinavé a deti, ktoré chodili do školy svedkyňa povedali, že sa im v škole smejú, že smrdia. Osvetlenie v izbe detí nebolo dostatočné, deťom na noc vyšróbovali žiarovku a deti v izbách zamykali tak X. A. ako aj obžalovaná, a to aj cez deň. V izbách mali deti vedro na vykonávanie potreby, ktoré tam mali cez deň a aj v noci. Keď si deti pýtali piť, obžalovaná zo strachu od X. A. deťom povedala, že im dá piť neskôr. Deti svedkyňa hovorili, že ich aj obžalovanú bije X. A. a svedkyňa videla modriny na rukách a aj nohách detí a podľa nej tam boli bitky na dennom poriadku, pričom monokle mávala aj obžalovaná. Svedkyňa

videla asi 10x staršie deti kľačať, ruky mali vystreté a na rukách mali varechu alebo niečo také, pričom kľačať ich dávali obžalovaná a aj X. A., pričom deti kľačali pol hodinu aj hodinu a na otázku svedkyne prečo tak robia obžalovaná i X. A. svedkyňa povedala, že sa do toho nemá starať, že sú to ich deti. Podľa svedkyne deti nemali dostatok stravy, keď si deti pýtali piť, tak ich obžalovaná a aj X. A. poslali späť do izby a deti bývali stále hladné. Podľa svedkyne X. A. uprednostňoval svoje deti, čo vyvodzuje z toho, že keď si deti pýtali sladkosti, X. A. ich dal len svojim deťom.

Svedkyňa J. L. vypovedala, že obžalovaná je jej dcérou. Keď chodievala k obžalovanej bolo v domácnosti navarené, upratané, svedkyňa hodnotí hygienu ako dostatočnú a nebola svedkom toho, že by X. A. ubližoval deťom alebo obžalovanej. Svedkyňa uviedla, že keď bola u obžalovanej, deti nikdy neboli zamknuté, mohli sa sprchovať a používať toaletu. O zranení mal. Q. vie svedkyňa len od pracovníčky ÚPSVaR, pričom obžalovaná jej o tom doteraz nepovedala. Obžalovaná sa svedkyňa nikdy nestážovala na X. A..

Svedkyňa F. X. vypovedala, že s obžalovanou sa zoznámila prostredníctvom H. L. a začala k obžalovanej chodiť takmer každý deň. Svedkyňa bola 1-2 krát svedkom, ako obžalovaná dala mal. E. a ďalšie dieťa kľačať asi na 15 minút, pričom deti musel kľačať s vystretými rukami tvárou k stene. O deťoch obžalovanej uviedla, že tieto boli s výnimkou mal. M., mal. X. a mal. E. takmer denne zamykané, pričom keď potrebovali na toaletu zaklopali na dvere a obžalovaná ich pustila a kloпали aj vtedy, keď boli hladné alebo smädné. Deti boli takto zamykané tak obžalovanou ako aj X. A., pričom svedkyňa si myslí, že to bolo na príkaz X. A., ktorý deti obžalovanej nemal rád. Svedkyňa ďalej uviedla, že jedno ráno videla, ako z izby vychádzal mal. Q., ktorý niesol vedro s močom, ktoré išiel vyliať do toalety, pričom o vedre mal. Q. uviedol, že ho majú v izbe v skrini pre prípad, keby potrebovali na toaletu, pričom vedro do izby prikázala dať obžalovaná. Podľa názoru svedkyne sa obžalovaná X. A. bála, čo vyvodzuje z toho, že X. A. začal nadmerne piť a obžalovaná ju často žiadala, aby svedkyňa u nich ostala kým X. A. nezaspí. Svedkyňa ďalej uviedla, že mal. E. mala na sebe špinavé prádlo, čo zistila pri prezliekaní maloletej do plaviek na kúpalisku. O svetle v izbe uviedla, že sa v nej asi 2 dni nesvietilo, avšak nevie o tom, že by to bolo z dôvodu, že by žiarovku niekto vybral. O fyzických útokoch X. A. na obžalovanú svedkyňa nevie, avšak hovorila je o nich H. L.. Obžalovaná deti zamykala vždy, keď prišli zo školy a škôlky, a o ja vtedy, keď bol X. A. doma a aj cez víkendy, pričom zamykané boli cez deň i v noci. K obdobiu zamykania svedkyňa uviedla, že k obžalovanej chodila 2-3 roky, pričom obžalovaná deti zamykala možno aj viac ako 1 rok. K strave uviedla, že V. sa stále sťažovala, že je hladná a sťažovali sa aj ostatné deti, hoci keď bola svedkyňa u obžalovanej, bolo v domácnosti navarené. Obžalovaná pred svedkyňou uviedla, že deťom jesť nedá, že budú jesť až večer, pričom je toho názoru, že deti boli reálne hladné a mali nedostatok stravy a keď sa chcel mal. J. napiť, obžalovaná mu hovorila niečo v zmysle, že čo stále chodí piť, že už pil a potom mu povedala, aby sa napil a išiel do izby.

Obžalovaná k výpovedi svedkyne F. X. uviedla, že je pravda, že deti dala kľačať, pričom kľačať dala mal. V. buď s mal. J. alebo mal. E., avšak to bolo za to, že na seba zhodili televízor a obžalovaná sa zľakla, že by sa mohli zraniť.

Zo zápisnice o výsluchu svedka P. a U. a vyplynulo, že je vlastníkom rodinného domu v Cíferi na ul. V. č. XX, ktorý prenajímal rodine obžalovanej. Svedok si v rodine nevšimol žiadne známky násilia, avšak videl ako boli deti zamknuté doma, čo si všimol prechádzajúc cez dvor, kedy deti na neho kloпали a pýtali sa na toaletu, a preto im podal cez okno vedro, čo sa stalo maximálne 2x, a to v dopoludňajších hodinách, pričom malo ísť o situácie, kedy bola obžalovaná u lekára s dieťaťom. Svedok nikdy obžalovanú a ani X. A. nevidel pod vplyvom alkoholu a obžalovaná sa mu nikdy nestážovala, že by ju X. A. bil a nebol ani svedkom toho, že by obžalovaná alebo X. A. trestali deti.

Zo zápisnice o výsluchu svedkyne Mgr. D. W. vyplynulo, že je pedagogickým pracovníkom základnej školy v Cíferi a je triednou učiteľkou mal. V.. Svedkyňa si na mal. 1x všimla modriny z vonkajšej strany nôh, pričom mal. V. povedala, že spadla z hojdačky. Mal. V. nosila pravidelne do školy jeden chlieb, avšak stále hovorila, že je hladná, pričom stravu jej dávali aj iné deti a matka jej spolužiačky jej asi štvrt' roka robila desiatu. Stalo sa tiež, že mal. V. povedala iným deťom, že chlieb, ktorý má je jej posledným jedlom za deň a žiadala iné deti, aby jej dali stravu. Mal. V. začala chodiť na obedy až od tretieho ročníka, keď im obedy začala platiť obec Cífer. Obžalovaná a ani X. A. na rodičovské združenie nechodili a obžalovaná sa v škole informovať na mal. V. zastavila až na výzvu svedkyne.

Zo zápisnice o výsluchu svedkyne P. T. vyplynulo, že je riaditeľkou materskej školy v Cíferi. Na mal. F., mal. E. a mal. X.ovi, ktorí navštevovali škôlku si svedkyňa nevšimla žiadne známky násillia. Mal. E. a mal. F. v škôlke vždy všetko zjedli a pravidelne si pýtali dupľu.

Zo zápisnice o výsluchu svedka L. a Q. a vyplynulo, že je triednym učiteľom mal. Q., na ktorom si nikdy nevšimol žiadne známky násillia, do školy si však nenosil pravidelne desiatu, na o svedok upozornil obžalovanú, po čom sa situácia zlepšila. Svedok nebol svedkom konfliktu medzi obžalovanou a X. om A. om. Ďalej uviedol, že obžalovaná a ani X. A. záujem o prospech a školskú dochádzku mal. Q. nejavili a obžalovaná sa v škole zastavila až na výzvu svedka.

Zo zápisnice o výsluchu svedka F. a Q. vyplynulo, že je bývalým manželom obžalovanej, s ktorou má deti mal. V., mal. J., mal. F. a mal. E.. V marci 2016 obžalovaná kontaktovala svedka, ktorému povedala, že jej deti boli odobraté a že ju a aj deti X. A. bítaval a týral. X. A. mal obžalovanú a deti bítavať zo žiarlivosti, pretože si mal myslieť, že sa obžalovaná stretáva so svedkom, pričom bitie detí ako aj obžalovanej svedkovi potvrdili aj deti.

Zo zápisnice o výsluchu svedkyne F. F. vyplynulo, že pracuje ako rodinný asistent ÚPSVaR Trnava a obžalovanú a X. A. pozná od 22.09.2015, kedy rodinu prešetrovala na základe anonymného podnetu zo dňa 21.09.2015, že deti sú doma zamykané, hladné, bité a týrané. Šetrením však neboli zistené nedostatky, avšak z vyjadrenia triedneho učiteľa mal. Q. p. Mgr. Q. a vyplynulo, že deti obžalovanej sa zdali byť hladné, a preto sa v škole dohodlo, že deti budú svojim triednym učiteľom ukazovať desiatu, čo sa neskôr zlepšilo a z posudku špeciálnej školy na mal. J. vyplynulo, že mal. J. niekedy žiada desiatu od spolužiakov. Neskôr boli vykonávané opakované šetrenia, a to dňa 14.10.2015, 19.01.2016 a 10.03.2016, kde nedostatky zistené neboli. Dňa 14.03.2016 bolo na ÚPSVaR doručené anonymné podanie, že X. A. bije obžalovanú a 8 detí, pričom zlomeninu nohy mal. Q. mal spôsobiť X. A.. Preto bol dňa 14.03.2016 vykonaný pohovor s mal. E., ktorá potvrdila, že zranenie mal. Q. spôsobil X. A. a tento bije aj obžalovanú a aj deti, pričom obžalovaná sa X. A. bojí. ÚPSVaR preto dňa 15.03.2016 podal na Okresný súd Trnava návrh na vydanie predbežného opatrenia - umiestnenia detí do Krízového strediska Trnava, ktorému súd vyhovel, na základe čoho boli deti do Krízového strediska Trnava umiestnené.

Zo zápisnice o výsluchu svedkyne M. A. vyplynulo, že pracuje ako psychológ v Krízovom stredisku v Trnave od 13.05.2016. Svedkyňa uviedla, že na mal. E. sa prejavuje depresívne ladenie, ktoré sa prejavuje negatívnym sebahodnotením, adhedóniou, pričom mal. E. má problém v medziľudských vzťahoch, vyskytuje sa u nej verbálna a aj brachiálna agresia voči súrodencom a aj voči vrstovníkom, objavujú sa u nej aj suicidálne myšlienky. Mal. Q. mierne figuruje v dimenzii extravertie, avšak s nedôverou voči ľuďom, je príliš opatrný vo vzťahu k mužom, pri tomto si drží odstup ako psychický tak aj fyzický, je depresívne ladený, má vysoké negatívne sebahodnotenie, pocity viny, menejcennosti, sebadeštruktívne správanie, suicidálne myšlienky, nie je schopný sa tešiť zo života. Mal. V. intenzívne reaguje aj na malý podnet s ťažkým a dlhým upokojovaním, má problémy s rešpektovaním autorít, jej správanie je sebaapresadzujúce, je orientovaná introvertne a vyhľadáva samotu, má narušenú dôveru k ľuďom a problémy v interpersonálnych vzťahoch s agresívnou tendenciou pri riešení konfliktov. U mal. J. sa prejavuje negatívne vnímanie seba samého, neúmerné podceňovanie, problémy v interpersonálnych vzťahoch s prejavmi verbálne a brachiálnej agresie, ťažko nadväzuje vzťahy s novými ľuďmi, prežíva pocity neistoty a menejcennosti. Mal. F. sa po umiestnení do Krízového strediska spočiatku prejavovala viac submisívne, neskôr sa u nej objavila agresivita, najmä voči mladším súrodencom ml. M. a mal. X.ovi. Má nízke sebavedomie a negatívne vnímanie. Mal. E. rieši konfliktné situácie agresivitou. U mal. X. sa prejavuje vo väčšej miere verbálna a brachiálna agresia, vo vzťahoch vyvoláva častejšie konflikty, prežíva pocity menejcennosti, v rámci súrodeneckej skupiny bol na začiatku vylučovaný, čo spôsobovalo jeho agresivitu. Mal. M. mala problém sa adaptáciou v Krízovom stredisku, ťažšie zaspávala. Obžalovaná deti v Krízovom stredisku navštívila 3x, deti sa na ňu tešili, avšak fyzický kontakt s ňou nenadviazali mal. E., mal. F. a mal. X., pri druhej návšteve mal. V. a mal. F.. Svedkyňa vypovedala, že deti sa prostredníctvom hry a kresieb vyjadrovali a popisovali skutky, pre ktoré bolo vznesené obvinenie obžalovanej a X.ovi A.ovi, avšak z dôvodu psychickej ochrany detí sa odmietla ďalej vyjadriť. Svedkyni mal. V. povedala, že ju obžalovaná bila, že mala modriny a že ich obžalovaná dávala kľáčať.

Zo zápisnice o výsluchu svedkyne T. U. vyplynulo, že je riaditeľkou Základnej školy v Cíferi a obžalovanú pozná od 09/2015, pričom ZŠ navštevovali mal. E., mal. V. a mal. Q.. V mesiaci 09/2015 mal. E. ukradla nejaký tovar v potravinách, na základe čoho si svedkyňa predvolala obžalovanú, ktorej oznámila, čo sa

stalo, pričom krádež svedkyňa považovala ako dôsledok sociálnej situácie v rodine. Svedkyňa uhradila odcudzený tovar a obžalovanej navrhla, aby deti ukazovali v riaditeľni každý deň desiatu a sociálnu situáciu riešila tak, že obec na jej návrh hradila obedy pre deti. Svedkyňa si na deťoch nikdy nevšimla žiadne známky násillia a deti svedkyňi nespomenuli, že by im bolo doma ubližované.

Zo zápisnice o výsluchu svedka D.a H. vyplynulo, že je správcom sociálnej pomoci pre rodiny, ktorá funguje v rámci farnosti obce Cífer. Svedok pre rodinu obžalovanej zabezpečil asi 6-7 krát potraviny a nábytok, na deťoch si nevšimol žiadne zranenia, ani to, že by boli zamykané či trestané. Svedok nebol svedkom konfliktu medzi obžalovanou a X.om A.om.

Zo zápisnice o výsluchu svedkyne D.y A.ovej vyplynulo, že je sestrou X. A. a asi 2-3x do mesiaca navštevovala rodinu obžalovanej, pričom na deťoch a ani na obžalovanej si nikdy nevšimla žiadne známky násillia a nikdy nevidela, že by deti boli zamykané v izbách. Svedkyňa uviedla, že X. A. si obžalovanú aj s deťmi vzal z Krízového centra, a vedel, že má viac detí. V domácnosti bolo vždy upratané, navarené a deti mali vždy dostatok stravy. Podľa svedkyne X. A. deti nebil, obžalovanú mal rád a nerobil žiadne rozdiely medzi deťmi. Svedkyňa nevie o žiadnych neprimeraných trestoch detí. Obžalovaná a ani nikto iný sa svedkyňi nestážoval na X. A..

Z fotografií (celkom 54 ks) predložených obžalovanou dňa 10.09.2019 vyplynulo, že je na nich zachytená obžalovaná so svojim deťmi, ako sama uvádza počas obdobia letných prázdnin 2019 vrátane jarmoku v roku 2019. Na fotografiách je vidno, že deti sú spokojné, usmievajú sa.

Zo záverov Znaleckého posudku č. 42/2016 zo dňa 22.07.2016, vypracovaného MUDr. Alexandrom Köröczom, PhD., znalcom z odboru zdravotníctvo, odvetvie traumatológia vyplynulo, že mal. Q. utrpel zlomeninu predkolenia vľavo, ktorá je ťažkým zranením, ide o trieštivú zlomeninu ľavého predkolenia, kde násillie pôsobilo strednou až vysokou intenzitou, pričom toto zranenie mohlo byť spôsobené tak, ako ho opisoval mal. Q. L.. Doba liečenia tohto zranenia je 10 týždňov, zranenie sa zhojilo bez trvalých následkov a bodové ohodnotenie zranenia je 198 bodov, čo vo finančnom vyjadrení predstavuje pri hodnote bodu 17,66 Eur sumu 3.178,80 Eur.

Zo zápisnice o výsluchu svedkyne MUDr. F. X. vyplynulo, že je detskou lekárkou, pričom všetky deti obžalovanej navštevovali jej ambulanciu a svedkyňa si na deťoch nikdy nevšimla známky násillia, tieto boli počas prehliadok čisté a poslušné a nikdy sa nestážovali, že by boli bité.

Z pripojeného spisu Okresného súdu Trnava sp.zn. 5Tk/1/2016 vyplynulo, že X. A., nar. 26.10.1982 bol rozsudkom sp.zn. 5Tk/1/2016 zo dňa 09.02.2017, právoplatným dňa 09.02.2017 uznaný vinným zo spáchania zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), písm. b), ods. 3 písm. a), písm. d) Trestného zákona účinného od 01.01.2016 s poukazom na § 138 písm. b) a písm. j) Trestného zákona spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona na nasledovnom skutkovom základe:

od presne nezisteného obdobia, minimálne však od roku 2014 až do 15.03.2016 v v obci Cífer na ul. V. č. 275/35 prípadne na iných miestach, kde žil v spoločnej domácnosti s hanou Q.ovou, matkou maloletých detí L.D., nar. XX.XX.XXXX, S.D., nar. XX.XX.XXXX, V.S., nar. XX.XX.XXXX, R.S., nar. XX.XX.XXXX, M.S., nar. XX.XX.XXXX a L.S., nar. XX.XX.XXXX, sa na nich spoločne s O. Q.ovou, ktorá bola vylúčená na samostatné konanie, dopúšťal fyzického násillia spočívajúceho najmä v tom, že

- ich bezdôvodne, opakovane takmer každý víkend, hlavne pod vplyvom alkoholu bil a kopal, čím im takto spôsobil doposiaľ neustálené zranenia a v doposiaľ neustálenom rozsahu,
- pod rôznymi zámienkami im najmenej dvakrát do týždňa dával neprimerané fyzické tresty, spočívajúce v celonočnom kľáčaní na zemi s rukami vystretými pred sebou, pričom maloletí mali na nich položené varechy a keď od únavy spustili ruky k zemi a varechy im padli na zem, tak ich s nimi bil po chrbtoch rúk, čím im takto spôsobil rôzne zranenia ako napr. modriny a hrče po tvári, krvácajúce zranenia hlavy a nosa a takto im bezdôvodne odopieral spánok,
- z dôvodu údajného zabránenia krádežiam v dome ich po každodennom príchode zo školy, resp. predškolského zariadenia a niekedy aj cez víkendy zamykal v izbách, ktoré mohli opustiť len v prípade osobnej hygieny, aj to len za predpokladu, že im matka na zaklopanie dvere odomkla, pričom v izbe nebola toaleta, ale kýbel, do ktorého mali vykonávať potrebu,

- keď matka maloletých bola v práci alebo spala po nočnej zmene, napriek tomu, že v domácnosti potraviny boli, bezdôvodne im neposkytol za celý deň žiadnu stravu a deti sa samé najesť nemohli, lebo mali prístup do kuchyne zakázaný,

- v noci z 5. na 6.2.2016 kedy bez akejkoľvek príčiny napadol mal. S.D., nar. XX.XX.XXXX, bil ho, hodil ho o zariadenia izby a následne ho prehodil do kuchyne, čím mu spôsobil komplikovanú zlomeninu ľavého predkolenia, ktorá musela byť riešená operačným zákrokom s dobou liečenia 10 týždňov, pri obmedzení v obvyklom spôsobe života od 6.2.2016 do 8.7.2016 - zranenie ťažké, a tiež maloletým deťom spôsobil psychické utrpenie, vyvolávaním neustáleho strachu a stresu,

za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 7 (sedem) rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, ochranné liečenie protialkoholické ambulantnou formou. Súd týmto rozsudkom X. A. zaviazal nahradiť mal. Q.ovi škodu vo výške 3.178,80 Eur a maloletých E., V., J., F. a E. s ich nárokmi na náhradu škody odkázal na civilný proces.

Z uznesenia Krajského súdu v Trnave sp.zn. 26CoP/24/2016 zo dňa 27.07.2016 vyplynulo, že odvolací súd návrh na uloženie povinnosť zákazu styku obžalovanej a jej priblíženia sa k maloletým deťom zamietol potom, ako Okresný súd Trnava svojim uznesením sp.zn. 10P/32/2016 zo dňa 04.05.2016 v spojení s opravným uznesením sp.zn. 10P/32/2016 zo dňa 24.05.2016 obžalovanej a X.ovi A.ovi zakázal styk a priblíženie k maloletým E., Q.ovi, V., J.mu, F., E., X.ovi a M. až do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Trnava pod sp.zn. 21P/38/2016 s odôvodnením, že doposiaľ neboli riadnym spôsobom osvedčené základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ale i osvedčenie, že je dané nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy.

Z odpisu registra trestov obžalovanej vyplynulo, že obžalovaná bola doposiaľ 1x súdne trestaná, a to trestným rozkazom Okresného súdu Trnava sp.zn. 7T/74/2007 zo dňa 27.10.2018, ktorým jej bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) mesiace s podmieneným odkladom jeho výkonu a určením skúšobnej doby 1 (jeden) rok, v ktorej sa dňa 21.08.2010 osvedčila a hľadá sa na ňu, akoby nebola odsúdená.

Z výpisu z CESDAP vyplynulo, že obžalovaná nebola pred spáchaním prejednávaneho skutku priestupkovo prejednaná.

Z odpovede na lustráciu v Sociálnej poisťovni vyplynulo, že obžalovaná bola od 03.01.2017 postupne zamestnaná u viacerých zamestnávateľov, pričom od 17.03.2018 je zamestnaná v spoločnosti Johns Manville Slovakia, a.s. s mesačným vymeriavacím základom cca 1.200 - 1.400 Eur a v niektorých mesiacoch s vymeriavacím základom okolo 2.000,- Eur

Z Úradného záznamu zo dňa 15.03.2016 o priebehu umiestnenia maloletých detí do zariadenia na výkon rozhodnutia súdu vyplynulo, že dňa 15.03.2016 boli na základe uznesenia Okresného súdu Trnava sp.zn. 19PPOm/1/2016 umiestnení maloletí E., Q., V., J., F., E., X. a M. do Krízového strediska Trnava, pričom pri umiestňovaní mal. V. a M., ktoré boli v tom čase v domácnosti J. L., ich starej matky táto uviedla, že je rada, že prišli pracovníci ÚPSVaR, pretože situácia v rodine je už zlá. Po príchode do Krízového centra bolo zistené, že všetky deti mali vší a mal. V. mala hematóm na vnútornej strane stehna siahajúci až ku genitáliám.

Zo Zápisnice zo dňa 06.04.2016 okrem iného vyplynulo, že H. L. na ÚPSVaR uviedla, že deti boli v Cíferi na V. 3 po príchode zo školy zamykané v temnej izbe, obžalovaná ich na záchod nepustila, dávala im len vedrá a keď sa jej H. L. opýtala, prečo sú potme obžalovaná odpovedala, že šetria na elektrike. Keď deti niečo potrebovali, búchali na dvere, pričom obžalovaná a X. A. na nich kričali, nech neotravujú. Obžalovaná deťom pred školou nechystala raňajky, deti mali len desiatu, ktorú zjedli po ceste do školy a v škole boli hladné. X. A. bil aj obžalovanú a bol každý víkend opitý. Pokiaľ bola obžalovaná v práci, X. A. nechal deti celý deň zamknuté a nedostali jesť. Podľa H. L. najviac ubližovali mal. Q.ovi, V. a J.mu, ale bitku dostávali aj mal. E. a mal. F. H. L. obžalovanej opakovane hovorila, či je jej prednejší chlap ako vlastné deti, ale obžalovaná bola z X. A. osprostená. Predtým, ako mala obžalovaná cystu chodili s X.om A.om do miestneho pohostinstva si vypiť a deti nechávali samé doma, zamykali ich.

Z e-mailovej správy sociálnej pracovníčky Centra pre deti a rodiny Holíč zo dňa 09.09.2019 vyplynulo, že obžalovaná od 23.04.2019 s deťmi telefonicky kontaktovala v mesiaci 04/2019 2x, v mesiaci 05/2019 11x, v mesiaci 06/2019 8x, v mesiaci 09/2019 2x, pričom od 17.05. do 19.05.2019 boli deti u obžalovanej na adrese Trnava, ul. 9. mája č. 46, pričom deti sa z pobytu s obžalovanou vrátili spokojné a vysmiate a obžalovaná deti osobne navštívila aj 01.09.2019. Deti obžalovanej boli v domácnosti obžalovanej a jej matky cez letné prázdniny od 28.06.2019 do 30.08.2019, pričom z prázdnin sa vrátili spokojné a plné zážitkov. Z pobytov o obžalovanej sa deti vždy vracajú spokojné a čisté, vždy si prinesú nové oblečenie, topánky a naposledy aj zošity a všetky školské pomôcky na začiatok školského roka. Obžalovaná 1-2x za mesiac príde aj na návštevu do centra, zoberie deti na vychádzku do mesta a spolupráca s ňou je dobrá a pobyt deťom prospieva, pričom obžalovaná prejavuje o deti skutočný záujem.

Zo zápisnice vo veci mal. T. Q. zo dňa 23.08.2019 vyplynulo, že mal. T. sa s obžalovanou stretla naposledy vo februári 2019, kedy sama požiadala o stretnutie. Obžalovaná dňa 15.08.2019 telefonicky kontaktovala náhradnú matku (pozn. I. X.) s tým, že by sa chcela stretnúť s mal. T., pričom sa dohodli na stretnutí o 2 týždne.

Z písomného záznamu zo zisťovania pomerov zo dňa 23.08.2019 u p. T. A.ovej vyplynulo, že táto sa stará o mal. M. a mal. X., pričom obžalovaná sa s deťmi stretáva vtedy, keď má ostatné deti na prázdninách, avšak pokiaľ ostatné deti nemá, mal. M. a mal. X.ovi sa neozve a telefonicky svoje deti nekontaktuje.

Odôvodnenie výroku o vine

Zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona k § 208 ods. 1 písm. a), písm. b), ods. 3 písm. d) Trestného zákona účinného od 01.01.2016 s poukazom na § 138 písm. b), písm. j) Trestného zákona spácha ten, kto spoločným konaním blízkej osobe alebo osobe, ktorá je v jeho starostlivosti alebo výchove, spôsobí fyzické utrpenie alebo psychické utrpenie bitím, kopaním, údermi, spôsobením rán a popálenín rôzneho druhu, ponižovaním, pohŕdavým zaobchádzaním, neustálym sledovaním, vyhrázaním, vyvolávaním strachu alebo stresu, násilnou izoláciou, citovým vydieraním alebo iným správaním, ktoré ohrozuje jej fyzické alebo psychické zdravie alebo obmedzuje jej bezpečnosť a bezdôvodným odopieraním stravy, oddychu alebo spánku alebo odopieraním nevyhnutnej osobnej starostlivosti, ošatenia, hygieny, zdravotnej starostlivosti, bývania, výchovy alebo vzdelávania, pričom taký čin spácha závažnejším spôsobom konania - po dlhší čas a na viacerých osobách.

Obžalovaná je matkou maloletých M. a X., ktorých otcom je odsúdený X. A. a súčasne matkou maloletých E., Q., V., J., F. a E., ktorých otcami sú iní muži. Odsúdený X. A. od presne nezisteného obdobia, minimálne však od roku 2014 až do 15.03.2016 týral tie maloleté deti obžalovanej, ktorých nebol otcom, ako to vyplynulo z rozsudku Okresného súdu Trnava sp.zn. 5Tk/1/2016 zo dňa 09.02.2017, právoplatného dňa 09.02.2017.

Podľa obžaloby prokurátorky Okresnej prokuratúry Trnava sa obžalovaná mala dopustiť trestného činu okrem iného tým, že tolerovala, akceptovala a nevykonala žiadne opatrenia, aby zabránila protiprávnemu konaniu odsúdeného X. A. a ďalej že nepodala trestné oznámenie na odsúdeného X. A. preto, že tento v noci z 05. na 06.02.2016 zlomil mal. Q.ovi nohu.

Pokiaľ sa obžalovaná protiprávného konania mala dopustiť spolupáchateľstvom s X.om A.om, potom podľa názoru súdu nie je možné obžalovanej klásť za vinu, že protiprávne konanie X. A. tolerovala, akceptovala a nevykonala žiadne opatrenia, aby zabránila jeho protiprávnemu konaniu. Pri tolerovaní a akceptovaní konania X. A., pokiaľ je obžalovaná spolupáchateľom trestného činu, jej konanie vyplýva z podstaty jej účasti na trestnom čine ako spolupáchateľky a ak sa jej spolupáchateľstvo vykonaným dokazovaním preukáže, potom musí byť za toto konanie potrestaná. Vo vzťahu k nevykonaniu opatrení na zabránenie protiprávného konania je prekážkou takéhoto konania (či skôr nekonania) obžalovanej ustanovenie § 341 ods. 1 Trestného zákona, podľa ktorého sa prečinu neprekazenia trestného činu dopustí ten, kto sa hodnoverným spôsobom dozvie, že iný pripravuje alebo pácha zločin, na ktorý tento zákon ustanovuje trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby najmenej desať rokov, alebo

niektorý z trestných činov korupcie uvedených v treťom diele ôsmej hlavy osobitnej časti a spáchanie alebo dokončenie takého zločinu alebo trestného činu neprekazí osobne alebo prostredníctvom inej spôsobilej osoby, alebo príslušného orgánu, pričom ak by obžalovaná ako spolupáchateľka páchanie zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby mala prekaziť, potom by tak mohla urobiť len sama tým, že by ona a tiež X. A. prestali týrať maloleté deti resp. tým, že by páchanie trestnej činnosti musela oznámiť, čím by aj seba vystavila riziku trestného stíhania.

Vo vzťahu k nepodaniu trestného oznámenia súd poukazuje na ustanovenie § 340 ods. 1 Trestného zákona, podľa ktorého sa prečinu neoznámenia trestného činu dopustí ten, kto sa hodnoverným spôsobom dozvie, že iný spáchal zločin, na ktorý tento zákon ustanovuje trest odňatia slobody s hornou hranicou najmenej desať rokov, alebo niektorý z trestných činov korupcie uvedených v treťom diele ôsmej hlavy osobitnej časti, a taký zločin alebo trestný čin neoznámí bez odkladu orgánu činnému v trestnom konaní alebo Policajnému zboru, alebo namiesto toho, ak ide o vojaka, svojmu nadriadenému alebo služobnému orgánu, a ak ide o osobu vo výkone trestu odňatia slobody alebo vo výkone väzby príslušníkovi Zboru väzenskej a justičnej stráže, a teda ak by obžalovaná ako spolupáchateľka mala trestný čin X. A. oznámiť, opäť by sa vystavila riziku trestného stíhania aj jej osoby.

Z uvedených dôvodov preto súd upravil skutkovú veru obžaloby tak, že z nej vypustil príslušné pasáže, ktoré obžalovanej kládli za vinu to, že tolerovala, akceptovala a nevykonala žiadne opatrenia, aby zabránila protiprávnemu konaniu odsúdeného X. A. a ďalej že nepodala trestné oznámenie na odsúdeného X. A..

Dôležitou otázkou, ktorú súd musel zodpovedať bolo aj to, či je obžalovaná spolupáchateľom, alebo len obeťou domáceho násillia, ktoré X. A. páchal na jej deťoch. Tu súd uvádza, že z vykonaného dokazovania síce vyplynulo, že X. A. fyzicky napádal aj obžalovanú, avšak táto mala nielen teoretickú, ale aj reálnu možnosť takýmto atakom zabrániť napr. tým, že by na situáciu upozornila ÚPSVaR, známych, ktorí ju navštevovali a brali si niektoré z jej detí na víkendy či dovolenky alebo odsťahovaním sa do Krízového centra, z ktorého ju aj s deťmi zobral práve odsúdený X. A., ako to potvrdila jeho sestra D.a A.. Obžalovaná tak mala nielen vedomosť o možnosti, ale aj reálnu možnosť situáciu v rodine - že jej deti sú týrané a že je aj ona sama vystavovaná fyzickým atakom X. A. riešiť.

Na tomto mieste súd poukazuje na závery znaleckého dokazovania (znalecký posudok PhDr. Zity Michlerovej), z ktorých vyplynulo, že obžalovaná dosť často reaguje pod emočným tlakom tak, aby sa vyhla ťažkostiam a starostiam, prípadne negatívnym následkom voči jej osobe a prítomná je účelovosť v rozhodovaní, čo môže mať v reálnom živote dopad na nízku schopnosť uvedomovať si potreby druhých - svojich detí, má tendenciu vytvárať závislé vzťahy, ktoré v prvom pláne poskytujú oporu a bezpečie, má však tendenciu byť účelovo podriadená a prispôsobivá aj z obavy o stratu vzťahu. Pri motivácii k zmene v správaní obžalovanej významne pôsobí aj jej celkovo pasívny prístup k životu a vytváranie iniciatívy „len ak horí“ nejaký problém. V sociálnej adaptácii sa akcentovanosť prejavuje v nízkej schopnosti udržiavať funkčné medziľudské vzťahy, v ktorých funguje účelovo, celkovo sa pasívne prispôsobuje okolnostiam života a je málo aktívna vo formovaní vlastných cieľov a smerovania vlastného života. Znalkyňa u obžalovanej nezistila znaky pre ťažkosti z okruhu syndrómu týranej osoby, pričom obžalovaná netrpí žiadnymi psychickými ťažkosťami, ktoré by mohli súvisieť so životným obdobím spoločného súžitia s odsúdeným X.om A.om. Obžalovaná mala k odsúdenému X.ovi A.ovi závislý vzťah, nenašla silu a ani odvalu z tohto vzťahu odísť, aj keď ho dlhodobejšie vnímala ako neuspokojivý a uvedomovala si konfliktnosť situácie v súvislosti s agresívnym správaním X.. Obžalovaná sa situáciu v rodine nesnažila riešiť a urobiť opatrenia v čase, keď nebola v jeho prítomnosti a dlhodobo sa pasívne podrobovala agresívnemu správaniu X. A..

Z uvedených skutočností potom súd urobil taký záver, že obžalovanú v jej konaní nemotivoval prvok prítomnosti X. A. či strachu z jeho osoby, ale konala tak s plným vedomím a s pasívnym postojom k jej životu necítiac potrebu niečo riešiť. Fyzické ataky X. A. na osobu obžalovanej preto podľa názoru súdu neboli tým prvkom, ktorý by obžalovanú mal ospravedlňovať či vyvíňovať z jej konania.

Pokiaľ ide o zamykanie detí, neobstojí obrana obžalovanej, že tak s X.om A.om robili len výnimočne a z dôvodu, že mali málo času jeden na druhého, pretože o zamykaní detí vypovedali nielen mal. E., Q., V., J. a E., ale aj ďalší svedkovia, a to Z. B., ktorá uviedla, že bola svedkom toho, ako boli deti v izbe v dome v Cíferi zamknuté a ako mal. F. vyklopkávala a pýtala sa na toaletu, pričom obžalovaná jej

odomykala dvere, ďalej H. L., ktorá vypovedala, že deti v izbách zamykali tak X. A. ako aj obžalovaná, a to aj cez deň, pričom v izbách mali deti vedro na vykonávanie potreby, ktoré tam mali cez deň a aj v noci. H. L. aj pri podaní vysvetlenia na ÚPSVaR Trnava uviedla, že deti boli v Cíferi na V. 35 po príchode zo školy zamykané v temnej izbe, obžalovaná ich na záchod nepustila, dávala im len vedrá a keď sa obžalovanej svedkyňa opýtala, prečo sú potme obžalovaná odpovedala, že šetria na elektrike, keď deti niečo potrebovali, búchali na dvere, pričom obžalovaná a X. A. na nich kričali, nech neotravujú, pričom záznam z podania vysvetlenia na ÚPSVaR vierohodnosť výpovede H. L. podporuje. Zamykanie detí v izbe ďalej potvrdila aj svedkyňa F. X., ktorá vypovedala, že deti boli s výnimkou mal. M., mal. X. a mal. E. takmer denne zamykané, pričom keď potrebovali na toaletu zaklopali na dvere a obžalovaná ich pustila a klopali aj vtedy, keď boli hladné alebo smädné. Deti boli takto zamykané tak obžalovanou ako aj X. a A., pričom svedkyňa si myslí, že to bolo na príkaz X. A., ktorý deti obžalovanej nemal rád. F. X. ďalej uviedla, že jedno ráno videla, ako z izby vychádzal mal. Q., ktorý niesol vedro s močom, ktoré išiel vyliať do toalety, pričom o vedre mal. Q. uviedol, že ho majú v izbe v skrini pre prípad, keby potrebovali na toaletu, pričom vedro do izby prikázala dať obžalovaná a ďalej uviedla, že obžalovaná deti zamykala vždy, keď prišli zo školy a škôlky, a to aj vtedy, keď bol X. A. doma a aj cez víkendy, pričom zamykané boli cez deň i v noci. K obdobiu zamykania F. X. uviedla, že k obžalovanej chodila 2-3 roky, pričom obžalovaná deti zamykala možno aj viac ako 1 rok. K uvedenému pristupuje svedecká výpoveď prenajímateľa P. a U. a, ktorý tiež videl deti zamknuté, pričom vo svetle ostatných výpovedí poškodených a ďalších svedkov tak nemohlo ísť o ojedinelú situáciu resp. nemohlo ísť o situáciu, kedy by obžalovaná bola u lekára, pretože ani samotná obžalovaná takýto dôvod zamykania detí (t.j. nutnosť návštevy lekára s iným dieťaťom) nepopisovala.

Z vykonaného dokazovania potom vyplynul taký záver, že deti zamykala aj obžalovaná a že táto zamykala maloletých Q., V., J., F. a E., čo súd premietol do upravenej skutkovej vety, pretože mal. E. vypovedala, že zamknutá bol len 1x a o tom, že zamykané neboli mal. M. a X. a ani mal. E. vypovedala aj F. X.. Pokiaľ ide o obdobie protiprávneho konania, súd mal bez pochybností z výpovede F. X. za preukázané, že obdobie zamykania detí trvalo minimálne 1 rok a keďže deti boli z rodiny obžalovanej odobraté dňa 15.03.2016, súd takto obdobie zamykania detí do skutkovej vety ohraničil spojením „od presne nezisteného obdobia, minimálne však počas jedného roka až do 15.03.2016.“

Pokiaľ ide o odopieranie stravy, toto je preukázané tak výpoveďami detí ako aj výpoveďami svedkov. Mal. Q. vypovedal, že ráno vstávali do školy bez raňajok a bývali hladní, mal. V. vypovedala, že cez deň nedostávali raňajky, obedy a večere, že keď bola v izbe zamknutá, chýbalo jej jedlo a pitie a nemala vždy dostatok jedla a keď si jedlo pýtali, „oni“ povedali nie a mal. E. vypovedala, že im doma nedávali jesť ani ráno, ani na obed a ani večer. Mal. E. síce vypovedala, že nikdy nebola hladná avšak z výpovede T. U. vyplynulo, že E. ukradla nejaký tovar v potravinách, čo menovaná svedkyňa považovala ako dôsledok sociálnej situácie v rodine, pričom svedkyňa obžalovanej navrhla, aby deti ukazovali v riaditeľni každý deň desiatu a sociálnu situáciu v rodine obžalovanej riešila tak, že obec na jej návrh hradila obedy pre deti, z čoho potom vyplýva, že deti obžalovanej v škole nemali zaplatené obedy až do času, kedy im ich začala uhrádzať obec Cífer. Aj mal. J. vypovedal, že keď bol doma, nebol hladný, avšak z výpovede ďalších svedkov možno vyvodit' záver, že nedostatkom stravy trpel aj mal. J. a z posudku špeciálnej školy na mal. J. vyplynulo, že mal. J. niekedy žiada desiatu od spolužiakov.

Konkrétne A. B. vypovedala, že jej synovi v škole asi 2x zobrala desiatu mal. V., ktorá svedkyňa uviedla, že to urobila preto, že mala chuť na to, čo mal na desiatu jej syn. T. L. vypovedala, že sa jej mal. V. sťažovala, že je stále hladná a nemá desiatu do školy, X. U. vypovedal, že E. niekedy desiatu mala, niekedy nie a v školskej jedálni sa nestarovala, pričom vedel, že riaditeľka školy kontrolovala desiatu u detí obžalovanej, Z. B. vypovedala, že deti boli hladné a keď ku nim prišla E., sama si pýtala jesť, pričom zjedla dve porcie určené pre dospelého a svedkyňa povedala, že sa deťom doma jedlo delilo a niekedy sa napr. rohlík delil medzi viaceré deti, pričom na deťoch, ktoré boli X. A. bolo vidno, že sú lepšie živé, a preto podľa svedkyne museli tieto deti mať viac jedla. H. L. vypovedala, že deti nemali dostatok stravy, keď si deti pýtali piť, tak ich obžalovaná a aj X. A. poslali späť do izby a deti bývali stále hladné, pričom aj táto svedkyňa potvrdila, že X. A. uprednostňoval svoje deti, čo vyvodzuje z toho, že keď si deti pýtali sladkosti, X. A. ich dal len svojim deťom. F. X. vypovedala, že deti bývali zamykané, pričom keď potrebovali na toaletu zaklopali na dvere a obžalovaná ich pustila a klopali aj vtedy, keď boli hladné alebo smädné a doplnila, že V. sa stále sťažovala, že je hladná a sťažovali sa aj ostatné deti, hoci keď bola svedkyňa u obžalovanej, bolo v domácnosti navarené. Obžalovaná pred svedkyňou F. X.

uviedla, že deťom jesť nedá, že budú jesť až večer, pričom je toho názoru, že deti boli reálne hladné a mali nedostatok stravy.

Výpovede mal. detí je potrebné vnímať v kontexte výpovedí svedkov - dospelých, pričom z vykonaného dokazovania v tomto smere súd vyvodil taký záver, že deti obžalovanej, ktorých otcom nebol X. A., teda mal. E., Q., V., F., J. a E. v rodine obžalovanej nemali dostatok jedla a bývali hladné. Vykonaným dokazovaním pritom nebolo preukázané, že by obžalovaná a X. A. deťom objektívne nemohli dať viacej jedla z dôvodu ich sociálnej situácie.

Aj vo vzťahu k odopieraniu dostatku jedla súd časové obdobie trvania tohto stavu ohraničil rovnako, ako obdobie ich zamykania, pretože svedkyňa F. X. vypovedala, že do domácnosti obžalovanej chodila 2-3 roky, pričom zamykanie detí trvalo najmenej jeden rok a z vykonaného dokazovania vyplynulo, že s obdobím zamykania detí súvisí aj obdobie, kedy nemali dostatok stravy.

Týraním sa vo všeobecnosti rozumie zlé zaobchádzanie s blízkou osobou alebo osobou, ktorá je v starostlivosti alebo výchove, ktorým páchatel prejavuje hrubší stupeň necitlivosti a bezohľadnosti. vyznačuje sa určitou trvalosťou, prípadne aj sústavnosťou alebo opakovanými útokmi, ktoré takáto osoba vzhľadom na jeho hrubú bezohľadnosť alebo bolestivosť považuje za ťažké príkorie či ponižovanie. Trvalosť páchatelovho konania je pritom potrebné posudzovať v závislosti od intenzity zlého zaobchádzania. Predpokladom trestnosti činu je, aby v dôsledku týrania zo strany páchatela bolo spôsobené fyzické utrpenie alebo psychické utrpenie niektorou z foriem uvedených v § 208 ods. 1 Trestného zákona, pričom sa nevyžaduje, aby u zverenej osoby vznikli následky na zdraví.

Týranie je zlé zaobchádzanie so zverenou osobou, ktoré sa vyznačuje vyšším stupňom hrubosti a bezcitnosti a určitou trvalosťou, ktoré táto osoba pociťuje ako ťažké príkorie. Nemusí ísť o sústavné alebo dlhší čas trvajúce konanie. Tohto trestného činu sa možno dopustiť aj opomenutím povinnej starostlivosti. Nevyžaduje sa, aby u zverenej osoby vznikli následky na zdraví, musí však ísť o konanie, ktoré týraná osoba pre jeho krutosť, bezohľadnosť alebo bolestivosť pociťuje ako ťažké príkorie (porovnaj R 20/1984-I). Pod pojmom "fyzické alebo psychické utrpenie" treba rozumieť taký stav, ktorý sa vyznačuje telesnými alebo duševnými bolesťami, ktoré ovplyvňujú obvyklý spôsob života týranej osoby a netrvajú celkom krátky, prechodný čas.

Pri posudzovaní ťažkého príkorie je potrebné podľa názoru súdu zohľadňovať tak objektívne ako i subjektívne hľadisko. Objektívne hodnotenie konania obžalovaného (vo všeobecnosti), ktorý sa mal dopúšťať týrania musí byť také, že by si každá rozumne uvažujúca osoba pri poznaní skutkových okolností urobila záver, že konanie obžalovaného je takpovediac „za hranou“. Pokiaľ ide o subjektívne hľadisko, treba pochopiteľne zohľadňovať „prah bolesti“ poškodeného, pretože každý z nás pociťuje ako príkorie iné konanie a ak by sme aj za ťažké príkorie posudzovali totožné konanie, určite vždy inej intenzity čo sa týka útoku samotného resp. jeho trvania. Tu však treba byť obozretný, pretože pokiaľ by malo byť subjektívne hľadisko rozhodujúce, potom by súd musel uznať vinným zo spáchania trestného činu podľa § 208 Trestného zákona každého, o kom poškodený uvedie, že ho týra a že také konanie subjektívne pociťuje ako ťažké príkorie a prokurátor na takú osobu podá obžalobu...

V prejednávanej príhode nie je bez významu, že poškodenými sú maloleté deti, ktoré mali v čase spáchania skutku 6 až 11 rokov. Iste je možné uvažovať o tom, že pokiaľ sa deti v zamknutej izbe hrajú a smejú, potom zrejme takéto zamykanie detí nevnímajú negatívne, k čomu zrejme smeroval obhajca obžalovanej, pokiaľ sa svedkov pýtal, ako sa deti za zamknutými dverami prejavovali. Do úvahy však treba zobrať fakt, že ide o maloletých, pre ktorých sa takéto konanie, pokiaľ sa tak deje pravidelne a dlhodobo - čo v konaní bolo preukázané - stáva súčasťou ich každodenného života. Deti si ani neuvedomujú, že im je upieraný slobodný pohyb po obydli či dvore rodinného domu. V danom prípade však deti boli v zamknutej izbe takpovediac uväznené a museli na obžalovanú či X. A. klopať, pokiaľ chceli jesť či piť, alebo pokiaľ chceli vykonať potrebu a dokonca im do izby na vykonávanie potreby bolo obžalovanou dané vedro. Zohľadniť treba aj časové hľadisko, keď tento stav trval najmenej po dobu jedného roka v podstate na dennej báze. Takéto konanie obžalovanej súd jednoznačne hodnotí ako konanie vyznačujúce sa vyšším stupňom necitlivosti a bezohľadnosti, pričom takéto konanie obžalovanej ako matky je nepochopiteľné a v každom prípade neakceptovateľné.

Takéto konanie obžalovanej bezpochyby ohrozovalo fyzické zdravie maloletých detí, keď tieto boli nútené vyčkávať na otvorenie dverí na zaklopanie a v podstate boli vydaní na milosť obžalovanej či X.ovi A.ovi, či im otvoria. Aké následky malo toto konanie obžalovanej a X. A. na deti vykresľujú závery znaleckého posudku PhDr. Zuzany Bielikovej, ktorá v podstate u každého z poškodených detí konštatovala poruchy sebavedomia a sebahodnotenia, poruchy v oblasti sociálneho kontaktu v smere adaptačných ťažkostí a u mal. Q. a J. identifikovala syndróm týraného dieťaťa. K následkom prežitých udalostí na psychike maloletých znalkyňa vo všeobecnosti uviedla, že životný štýl rodiny, v ktorej maloletí vyrastali je ovplyvnený a poznačený agresivitou zo strany partnerov matky, striedaním partnerov, opakovaným sťahovaním sa. Všetky maloleté deti neprežívajú pocity istoty, bezpečia a lásky, ktoré sú nevyhnutné k základnému psycho-sociálno-emočnému vývinu dieťaťa, sú neustále vystavované pocitom ohrozenia, násilia, fyzickým a psychickým trestom, strachom o seba a matku, ktorá ich nedokáže ochrániť. Mal. deti sú zneurotizované, emočne aj sociálne deprivované, pričom ak by naďalej žili v sociálnom prostredí ako doteraz, je predpoklad, že sa u všetkých mal. detí vyvinie syndróm týraného dieťaťa.

Následky konania obžalovanej a X. A. dokumentuje tiež svedecká výpoveď svedkyne M. A., ktorá opisovala stav detí po ich umiestnení do Krízového centra a tiež výpoveď svedkyne Z. B., ktorá vypovedala, že deti boli trestané aj za to, že chceli ísť v noci na toaletu, pretože E. sa v noci pomočovala a keď bola u svedkyne na noc, vždy sa v noci so strachom pýtala na toaletu, pričom sa bála, že zobudí partnera svedkyne a tento ju zbije alebo bude kričať.

Vyššie uvedené úvahy o následkoch zamykania detí sú v plnom rozsahu aplikovateľné aj na bezdôvodné odopieranie stravy. Je neospravedliteľné, pokiaľ obžalovaná bezdôvodne odopierala dostatok stravy svojim deťom. Vykonaným dokazovaním bolo bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že deti hladom trpeli, stavu pravidelne nedostávali, čo sa prejavovalo napr. tým, že si desiata pýtali od spolužiakov a dokonca v prípade E. až krádežou tovaru v potravinách. Situácia dospela dokonca až tak ďaleko, že deťom museli byť desiata kontrolované v škole, pretože obžalovaná im ich nerobila a ak aj áno, potom to deťom zjavne postačovať nemohlo, keď ju zjedli už po ceste do školy...

Podľa § 28 ods. 1 písm. a) zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (1) Súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä

a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa.

Obžalovaná namiesto toho, aby sa svojim deťom venovala, aby im prejavovala lásku a náklonnosť, tieto opakovane zamykala v izbe s tým, že deti mali vykonávať potrebu do vedra prípadne boli na zaklopanie pustené na toaletu a následne opäť zamknuté v izbe. Obžalovaná poškodeným takto bezdôvodne odopierala nielen nevyhnutnú osobnú starostlivosť, ale zároveň aj hygienu a výchovu, na ktorých poskytovanie bola povinná nielen podľa zákona o rodine, ale aj podľa prirodzeného vzťahu, aký by mal existovať medzi matkou a dieťaťom. Obžalovaná tiež deťom neposkytovala dostatok stravy, deti trpeli hladom, jesť si museli pýtať od spolužiakov v škole.

Obžalovaná tak podľa záverov vykonaného dokazovania svojim deťom bezpochyby spôsobovala fyzické a psychické utrpenie.

Obžalovaná svojim konaním naplnila skutkovú podstatu zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona k § 208 ods. 1 písm. a), písm. b), ods. 3 písm. d) Trestného zákona účinného od 01.01.2016 s poukazom na § 138 písm. b), písm. j) Trestného zákona.

Poškodení zamykaním mal. Q., V., J., F. a E. a poškodení neposkytovaním dostatku stravy mal. E., Q., V., J., F. a E. sú deti obžalovanej, teda sú jej blízkymi osobami ako príbuzní v priamom pokolení v zmysle § 127 ods. 4 Trestného zákona, podľa ktorého Blízkou osobou sa na účely tohto zákona rozumie príbuzný v priamom pokolení, osvojiteľ, osvojenec, súrodenec a manžel; iné osoby v rodinnom alebo obdobnom pomere sa pokladajú za navzájom blízke osoby len vtedy, ak by ujmu, ktorú utrpela jedna z nich, druhá právom pociťovala ako ujmu vlastnú.

Podľa § 138 písm. b) Trestného zákona Závažnejším spôsobom konania sa rozumie páchanie trestného činu po dlhší čas.

Podľa § 138 písm. j) Trestného zákona Závažnejším spôsobom konania sa rozumie páchanie trestného činu na viacerých osobách. Podľa § 127 ods. 12 Trestného zákona Viacerými osobami sa na účely tohto zákona rozumie najmenej tri osoby.

Konanie obžalovanej z hľadiska jej intenzity a trvania je nevyhnutné posúdiť ako konanie trvajúce dlhší čas, pričom toto konanie sa prejavovalo v prípade zamykania detí na 5-tich osobách a v prípade odopierania stravy na 6-tich osobách, teda na viacerých osobách.

Podľa § 15 písm. a) Trestného zákona Trestný čin je spáchaný úmyselne, ak páchatel'
a) chcel spôsobom uvedeným v tomto zákone porušiť alebo ohroziť záujem chránený týmto zákonom.

Zavinenie obžalovanej súd hodnotí ako zavinenie v priamom úmysle, pretože v konaní obžalovanej je možné identifikovať tak vôľovú ako i vedomostnú zložku konania. Obžalovaná vedela, že jej konania porušuje záujem chránený zákonom a napriek tomu tak chcela konať.

Odôvodnenie výroku o treste

Podľa § 34 ods. 1 Trestného zákona Trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou.

Podľa § 34 ods. 4 Trestného zákona Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Podľa § 34 ods. 5 písm. a) Trestného zákona (5) Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne a) u spolupáchatel'ov aj na to, akou mierou konanie každého z nich prispelo k spáchaniu trestného činu.

Podľa druhej vety § 34 ods. 6 Trestného zákona Za trestný čin, ktorého horná hranica trestnej sadzby trestu odňatia slobody ustanovená v osobitnej časti zákona prevyšuje päť rokov, musí súd uložiť trest odňatia slobody, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 38 ods. 2 Trestného zákona Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery musí súd prihliadnuť na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich okolností a príťažujúcich okolností.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona (2) Súd zaradí páchatel'a na výkon trestu odňatia slobody spravidla do ústavu na výkon trestu
a) s minimálnym stupňom stráženia, ak v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu nebol vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin.

Páchatel' zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby spolupáchatel'stvom podľa § 20 Trestného zákona k § 208 ods. 1 písm. a), písm. b), ods. 3 písm. d) Trestného zákona sa potrestá trestom odňatia slobody na sedem rokov až pätnásť rokov.

V prípade obžalovanej vykonaným dokazovaním neboli preukázané žiadne poľahčujúce a ani príťažujúce okolnosti, preto súd zákonom ustanovenú trestnú sadzbu trestu odňatia slobody neupravoval, t.j. ani neznižoval jej hornú hranicu a ani nezvyšoval jej dolnú hranicu. Vzhľadom na skutočnosť, že trestná sadzba trestu odňatia slobody v prejednávanej príhode prevyšuje 5 rokov, bol súd povinný obžalovanej ukladať trest odňatia slobody.

Zohľadňujúc spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie a prihliadajúc na osobu obžalovanej, jej pomery a možnosť jej nápravy súd obžalovanej uložil trest odňatia slobody na samej spodnej hranici zákonom ustanovenej trestnej sadzby, t.j. vo výmere 7 (sedem) rokov. Súd prihliadal na tú skutočnosť, že obžalovaná sa na týraní svojich detí jej partnerom X.om A.om len podieľala, pričom prevažnú časť týrania detí páchal práve druh obžalovanej. Na strane druhej súd použitím spojenia „len podieľala“ žiadnym

spôsobom neznižuje závažnosť konania obžalovanej, od ktorej ako matky svojich detí by skôr očakával, že tieto bude pred týraním chrániť a urobí všetko preto, aby k nemu nedochádzalo a nie, že sa k nemu pridá.

Pri ukladaní trestu súd u obžalovanej zohľadnil jej mentálnu výbavu, keď z vykonaného dokazovania vyplynulo, že osobnosť obžalovanej je hodnotená ako osobnosť s menšou mierou sebaistoty, submisívnou, účelovou prispôsobivosťou, s nízkou emočnou stabilitou v záťaži s priamym prienikom emócií do správania, pričom u obžalovanej viazne jej empatické nastavenie k druhým a jej správanie je málokedy autenticky spontánne a dostatočne aktívne. Obžalovaná dosť často reaguje pod emočným tlakom tak, aby sa vyhla ťažkostiam a starostiam, prípadne negatívnym následkom voči jej osobe a prítomná je účelovosť v rozhodovaní, čo môže mať v reálnom živote dopad na nízku schopnosť uvedomovať si potreby druhých - svojich detí. Obžalovaná má tendenciu vytvárať závislé vzťahy, ktoré v prvom pláne poskytujú oporu a bezpečie, má však tendenciu byť účelovo podriadená a prispôsobivá aj z obavy o stratu vzťahu. Pri motivácii k zmene v správaní významne pôsobí aj jej celkovo pasívny prístup k životu a vytváranie iniciatívy „len ak horí“ nejaký problém. Súd tiež zohľadňoval, že v sociálnej adaptácii sa akcentovanosť obžalovanej prejavuje v nízkej schopnosti udržiavať funkčné medziľudské vzťahy, v ktorých funguje účelovo, celkovo sa pasívne prispôsobuje okolnostiam života a je málo aktívna vo formovaní vlastných cieľov a smerovania vlastného života, pričom obžalovaná je jednoduchšie diferencovaná osobnosť s podpriemerným intelektom.

Rovnako tak súd zohľadňoval, že obžalovaná sa aktuálne snaží v rámci svojich možností s deťmi stýkať a venovať sa im tak, ako sa im mala venovať a takpovediac „dohnať zameškané“. Uvedená skutočnosť však nemôže byť tak zásadného významu, aby práve obeť jej konania - jej vlastné deti, boli tým faktorom, pre ktorý by súd snáď mal uvažovať o mimoriadnom znížení trestu odňatia slobody. Navyše pokiaľ ide o snahu obžalovanej o kontakt s jej deťmi, túto súd hodnotí ako účelovú - v zmysle prebiehajúceho súdneho konania, čo vyplýva z intenzity kontaktu obžalovanej s jej najmladším dieťaťom - T. ako aj zo skutočnosti, že kontakt s mal. X.om a mal. M. je minimálny a v podstate len vtedy, keď má pri sebe aj ostatné deti z Detského domova z Holiča.

Súd ďalej zdôrazňuje, že nie je možné robiť porovnanie výmery trestu, ktorý bol uložený odsúdenému X.ovi A.ovi (pozn. 7 rokov trestu odňatia slobody) a výmery trestu, ktorý súd uložil obžalovanej. Porovnaním by sa totiž mohlo zdať, že vo vzťahu k závažnosti konania X. A. je trest uložený obžalovanej neprimerane prísny. Súd však uvádza, že nespravodlivý trest - za ktorý považuje trest uložený odsúdenému X.ovi A.ovi, nemôže byť dôvodom na zníženie trestu u obžalovanej napr. aplikáciou ustanovenia § 39 ods. 1 Trestného zákona odhliadnuc od toho, že vykonaným dokazovaním neboli preukázané žiadne také skutočnosti, ktoré by aplikáciu tohto ustanovenie umožňovali.

Pokiaľ ide o zaradenie obžalovanej do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia súd tak urobil s ohľadom na skutočnosť, že obžalovaná v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu nebola vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý by jej bol uložený za úmyselný trestný čin.

Z uvedených dôvodov súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho oznámenia prostredníctvom podpísaného súdu na Krajský súd v Trnave, pokiaľ sa oprávnené osoby nevzdali odvolania po vyhlásení tohto rozsudku. Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie rozsudku (§ 309/1 Tr. por.). Odvolanie má odkladný účinok. (§ 306/2 Tr. por.). Odvolanie môžu podať:

- prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokoľvek výroku (§ 307/1a Tr. por.) a to v neprospech i v prospech obžalovaného (§ 308/1,2 Tr. por.). V prospech obžalovaného môže podať odvolanie aj proti vôli obžalovaného (§ 308/2 Tr. por.),
- obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka, okrem výroku o vine v rozsahu, v ktorom súd prijal jeho vyhlásenie, že je vinný, alebo vyhlásenie, že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe (§ 307/1b Tr. por.) a to len vo svoj prospech (§ 308/2 Tr. por.),

- príbuzní obžalovaného v priamom rade, jeho súrodenci, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného, a to len v jeho prospech (§ 308/2 Tr. por.),
- zákonný zástupca obžalovaného, opatrovník obžalovaného a obhajca obžalovaného pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného, a to len v jeho prospech. Ak je obžalovaný pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená, môžu podať odvolanie v prospech obžalovaného i proti jeho vôli (§ 308/2 Tr. por.),
- poškodený, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody, pre nesprávnosť výroku o náhrade škody (§ 307/1c Tr. por.), a to v neprospech obžalovaného (§ 308/1 Tr. por.). Ak je poškodeným právnická osoba, odvolanie môže podať len osoba oprávnená konať za právnickú osobu.

Osoby oprávnené podať odvolanie proti niektorému výroku rozsudku môžu ho napadnúť aj preto, že taký výrok nebol urobený, ako aj pre porušenie ustanovení o konaní, ktoré predchádzalo rozsudku, ak toto porušenie mohlo spôsobiť, že výrok je nesprávny alebo že chýba.